

Våren
2010

lilla tidningen

Gruppårsändelse till hushållen i och kring Söderköpings kommun

Historien om Herrborum efter greve Magnus Stenbock

Läs mera på sidorna 4 - 5

Män från vår bygd deltog vid erövringen av Fredrikstad 1814

Denna nymålade tavla av Harry Glosli, Fredrikstad, föreställer sjöslaget vid Fredrikstad. Till vänster i bild ser vi svenske kungens skepp "Gustav Den Store". Bortom detta skönjer vi

svenska skeppet "Galathe" och i mitten "Experiment". De danska skeppen ligger för ankar med delvis hissade segel.

Läs mera på sidorna 16 - 17

10 år

med lilla tidningen

Det har varit mycket inspirerande och roligt att göra en tidning. Ett stort tack till alla läsare, annonsörer, medarbetare, tryckerier & distributörer. Med er hjälp fortsätter jag gärna ett tag till.

Vidar Jansson

Max två mandatperioder i följd - kan kanske vitalisera och även vara förtroende-skapande

Vidar Jansson

Borum Dammsätter
614 90 Söderköping
0121-42135
(fax 0121-42141)
mobil 070-3108370

e-post
info@lillatidningen.com

Hemsida
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post
eller via vår hemsida
www.lillatidningen.com

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Tryck
Pressgrannar AB

Gruppförsändelse
till hushåll i och områ-
den kring Söderköpings
kommun

Tidningen är religi-
öst och partipolitiskt
obunden

Att höra samma människor, årtionde efter årtionde, uttala sig i den politiska debatten, känns inte stimulerande. Svaren blir förutsägbara och intresset att ta del av debatten avklingar. Visserligen är det bra med erfarenhet, men erfarenhet vitaliserar inte det politiska livet. Risken är också stor att det uppstår oönskade "kulturer" om förtroendevalda innehar uppdrag alltför lång tid. En förändring härvidlag skulle kanske pigga upp förhållandet.

Jag tror det är på tiden, både för de förtroendevalda och för allmänhetens förtroende för dessa, att på något sätt begränsa uppdrag till högst 2 mandatperioder i följd. Det går i andra länder. Så varför inte här?

Det är ju så, att människor som suttit alltför länge på sina uppdrag, förlorar i intensitet för de idéer de ursprungligen ville verka för. Ganska snart fascinerar många av själva spelet istället. Idéer får en smula underordnad betydelse. En "politisk seger" blir viktig. Vägen dit fascinerar. Kontakten med uppdragsgivarna (folket/väljarna) blir svagare och svagare. De ursprungliga önskemålen om att förverkliga idéer byts mot önskemålet att bli omvald. Att inte bli omvald upplevs som ett personligt nederlag. Vet man däremot om, att man inte kan bli omvald fler gånger än en, blir det ju inget personligt nederlag när man slutar efter

max två mandatperioder. Alla kan gå med flaggan i topp.

Det finns också risk för att förtroendevalda, och just de som suttit länge vid makten, börjar spinna nätverk för egen vinning. Det är avslöjanden om detta som syns och hörs i media. Det är det som skapar förakt, eller åtminstone avsaknad av respekt. På det finns otaliga exempel genom åren. Blotta risken för otillbörligt utnyttjande räcker för att försöka minimera den.

Det är emellertid inte så - och det vill jag verkligen säga - att förtroendevalda ska dras "över en kam". Det finns naturligtvis utomordentliga representanter bland dessa. De allra flesta, vill jag påstå.

Faktum kvarstår emellertid; att vara politiker är ett förtroendeuppdrag. Förtroende är inget man som vald kan begära. Det måste man göra sig förtjänt av. Och förtroende vill både politiker och allmänhet känna även i praktiken.

Det som förundrar är varför inte förtroendevalda själva verkar vara intresserade av en förändring. Det kan väl inte vara fel att hålla rent framför egen gemensam dörr.

Vidar Jansson

Avregleringar och utförsäljningar har försämrat medborgarnas villkor

Allt skulle bli så mycket bättre med avregleringar och utförsäljningar. Det skulle bli klart lägre konsumentpriser när våra statliga företag (medborgarnas gemensamma egendom) såldes till privata ägare. Konkurrensen skulle blomstra. Allt skulle bli frid och fröjd.

Alla vet hur det gått. Sämre service till högre priser.

Några enstaka exempel: SJ, Banverket och privata aktörer med dem klarar inte uppgiften. Priserna har i takt med sämre service stigit. Posten har lagt ut uppgifter på andra. Servicen har hela tiden blivit sämre och sämre. Samtidigt har priserna blivit högre och högre. Energiförsörjningen fungerar inte. Vi säljer billigt till utlandet samtidigt som vi köper dyrare och dyrare däriifrån. Våra kärnkraftverk är avstängda när vi som bäst behöver dem. Det finns åtskilliga andra exempel också.

Hela vitsen med avregle-

ring och utförsäljning var att få verksamheterna konkurrensutsatta och därmed också till fördel för konsumenterna. Istället för fler aktörer, och därmed konkurrens, har det uppstått en oligopolmarknad. De mindre aktörerna har köpts upp av större som i sin tur köpts upp till jättekoncerner. Istället för fler har det blivit färre.

Stora aktörer har myglat i prissamarbete. Ett klart lagbrott. Men det är svårt att leda sådana misstankar till åtal. Alla vet ju att det förekommer. När ena bensinbolaget höjer så följer genast bolaget mitt över gatan med. På öret lika. Konkurrensen satt ur spel alltså. Hur kan det vara så att priset 12,52 är exakt detsamma för flera bolag? Omräknat till ören blir det på tusendelen lika alltså! Inget bolag är ju det andra likt. Alla bolag har olika kostnader för sin verksamhet. Detta borde avspeglats i prissättningen om vi ska tala om konkurrens.

Elmarknaden är ett annat typexempel på oligopol. Här är aktörerna också rörande ense om prissättningen. Förr, när det var kallt, så gick det åt mer el då också, men man betalade samma pris per kilowatt året runt. Nu kan konsumenten drabbas av elpriser som är 10-fallt det ordinarie.

Vår Riksdags uppgift är att sätta spelregler för all verksamhet. Reglerna måste vara så underbyggda att de kan verka under lång tid. Men alla kan göra misstag. Därför måste Riksdagen vara lyhörd för förändringar som försämrar för medborgarna. Den måste ha beredskap att ändra spelregler om de visar sig tagna på ofullständiga eller på felaktiga grunder.

Det är läge för det nu.

Tänk om det vore så enkelt att exempelvis inget bensinbolag får ha samma pris som ett annat....

Vidar Jansson

Inplankning

Många utländska besökare har uttryckt beundran över vår tradition att inte inhägnat tomter på landsbygd. Oftast har inhägnader endast använts för att hålla koll på boskap.

I mindre byar och i villaförorter har ingägnader utförts med måtta. Oftast har dessa inhägnader gått att se genom. För oss har utförandet varit självklart. Så har det varit i alla generationer. Miljön upplevs som öppen.

En förändring tycks emellertid vara på väg. Beklagligtvis nog. Allt oftare finner vi inhägnader i form av höga plank kring fritidsbebyggelse och villatomter. Det forna öppna landskapet håller på att ändra karaktär. Sakta men säkert.

Den här typen av inplankning möter oss utomlands. Framst på sydliga breddgrader. Hela nya villaområden har varenda tomt inplankad. Det är svårt att orientera sig.

Det är som att förflytta sig i en labyrint.

Ser vi inte upp med den här företeelsen fortsätter den sin utbredning i vårt land också. Det vore djupt olyckligt. Det behövs krafttag från myndigheternas sida för att stävja detta. Undantag från regeln om maxhöjd för plank bör inte medges utom i yttersta nödfall.

Vi har en underbar, gammal tradition i Sverige. Den bör vi bevara. Den bör vi slå vakt om innan det är för sent.

Vidar Jansson

www.animalartroclinic.se
animalartroclinic@telia.com

Söderköpings
Djurklinik
ARTROKLINIKEN
Leg. vet. Krister Julinder
0121-10065

Företag i samverkan

www.alphaohm.se
ALPHAOHM
FYSIOTERAPI

Kolonilotter att hyra

av Sten Ahlbom

Tycker Du om att skörda egna rödbetor själv? Kan-ske två så stora som 2,9 kg. Dessutom jättegoda och mjälla trots det häftiga formatet. Det fick jag just berättat av Inger Wilhelmsson att hon skördat i höstas - inte utan stolthet - när vi träffades häromdagen.

Inger Wilhelmsson, som bor och arbetar i Söderköping, hyr sedan 2 år en kolonilott av kommunen vid fältet invid Fläktfabriken. Hon trivs så väl med jordbruket där att hon under växtperioden besöker sin jordlott nästan varje dag. Hon skulle önska att fler skulle dela hennes intresse även om inte nödvändigtvis med samma höga ambition. Det är faktiskt en förhoppning som lätt skulle kunna infrias. Söderköping har c:a 10 lotter intill Reningsverket och 14 st intill Fläktfabriken. Av dessa är sammanlagt 9 st ännu inte uthyrda inför årets säsong. Båda koloniområdena ligger fint på ängar med villabebyggelse på lagom avstånd på lagom fuktig, bördig lerjord och tillgång till vatten. Varje lott omfattar ca 100 kvm

För den som vill odla nytigheter finns det chans att gå med vinst på sitt jordbruk. Årshyran för en lott är nämligen inte större än 200 kronor. Hyran betalas till kommunen, avdelningen Idrott och Fritid, som villigt svarar på frågor. Dessutom ordnas årligen informationsdagar.

Lotter som legat i träda en tid körs med jordfräs minst en gång när en ny ägare tillträder. Det är en fristående entreprenör som utför jobbet. Skulle man behöva hjälp av liknande slag kan det gå att privat anlita entreprenören, kanske tillsammans med någon eller några grannar.

Inger hade tidigare tillgång till en större trädgård och har alltså vanan och intresset med sig. Hon är uppväxt i Värmland, närmare bestämt i Karlstad. En del av fördelarna med nära jordbrukande grannar som här är att man kan hjälpas åt med växter och plantor och utbyta tips om vad som går bra på platsen och vad man kanske bör undvika att satsa på. Äldste aktive jordbru-

kare med lott var året som gått 90 år, hans odlingar var av hög klass.

Krondill till kräftorna? Och förstås rödbetor! Trevligt är ju också snittblommor, som man kan byta med varan-

dra eller kryddväxter som kan räcka till många ibland. Inger själv tycker mycket om ringblommor.

På området vid Fläktfabriken finns en redskapsbod som bl a innehåller en ge-

mensam grill. Trädgårdsmöbler till kaffestunderna skaffar var och en själv. Gäster - t ex barn och barnbarn - är välkomna. Inger säger att hon får fler besök av dem när det är skördetid än när det finns jobb som

väntar på att bli gjort, vilket väl inte förvånar någon.

Gläd Inger! - Hör av er till Idrott och Fritid och skaffa en kolonilott.

Sten Ahlbom

Sunday
life

GUDSTJÄNST

15:30

sista söndagen
varje månad

Sok-stugan
Söderköping

lifechurch
www.lifechurch.se

Ovärderliga, kulturhistoriska minnesmärken kan hastigt skingras eller förstöras om de inte skyddas enligt lag

Vem som helst kan begära skyddet hos Länsstyrelsen

”Vi är inte intresserade av något reportage om Herrborum”

svarar Solveig Stenbock, nye ägarens, Jarl Stenbocks dotter och förvaltare av Herrborum

Detta är historien om Herrborum sedan greve Magnus Stenbock avled sommaren 2007

Först något om olika typer av skydd

Världsarv

Av utomordentligt intresse för mänskligheten. Beslutas av UNESCO.

Nationella skydd

Nationalparker, naturreservat, naturskyddsområden och ibland kulturresevat. Dessa är nationella, har olika skyddsvärden och beslutas om nationellt.

Mer lokala skyddsmöjligheter

Kulturhistoriskt intressanta byggnader, platser och miljöer kan också skyddas. Skydd kan Länsstyrelsen meddela efter ansökan från kommun eller enskild person. Även kommuner kan genom bland annat planbestämmelser ge miljöer visst skydd.

Oskyddat kan förändras eller förstöras

Så länge ett skyddsvärt objekt inte formellt är skyddat eller ingår som del i ett större skyddat sammanhang, kan det förändras eller förstöras.

Kommunens ansvar

Varje kommun har skyldighet att vara observant på skyddsvärda miljöer och att vidta åtgärder för att skydda dessa. På kommunerna vilar ett stort ansvar. Kommunen är oftast den som först får indikationer på tänkta förändringar, oftast genom ansökan om förhandsbesked eller bygglov. Brister kommunen i uppmärksamhet kan ovärderliga miljöer för alltid gå förlorade.

Det är emellertid inte bara kommunens uppgift att värna om sådana miljöer. Det är i högsta grad en angelägenhet för alla oss andra. Det lokala står oftast närmast. Intresset för detta borde uppmana oss att till kommande generationer överlämna våra kultur- och naturskatter oförvanskade.

Okunskap och kortsiktiga ekonomiska intressen förstör oftast sådant som inte hunnit få skydd.

Så här kan det tyvärr gå

Det är nu dags att redogöra för ett exempel på hur en oskyddad, ovärderlig kulturmiljö splittrats. Skälen till att ödelägga en miljö kan vara många. Men svåra att hitta är de inte. Det handlar om Herrborum med anor från medeltiden. Herrborum är ett stort säteri i Sankt Anna skärgård. Dess nuvarande huvudbyggnad uppfördes 1638.

Sommaren 2007 avled 95-åriga greve Magnus Stenbock på Herrborum. Hela sitt liv hade greven värnat om miljön på sina ägor, ca 2000 hektar. Han kan ses som en föregångare till miljörörelsen. Han skrev böcker och målade. Kulturlivet blomstrade på Herrborum. Det har gjorts TV-program om greven och säteriet. Det har skrivits böcker om honom. Vår nuvarande konung och drottning har varit gäster och bost på Herrborum. Det hände alltid något där, även om tiden ansågs ”stå stilla” på Herrborum. Orsbor minns Magnus Stenbock och Herrborum med varmt hjärta.

Under sin tid bevarade greven Herrborum ungefär som det varit i hans ungdom. Här fanns allt kvar som kunde ingått i ett museum: gamla byggnader, parker, ekonomi-

byggnader, arbetarbostäder, torp och underbara ek- och hagmarker. Nästan allt orört av tiden.

Av inventarier fanns mängder av intresse. Allt från unika medeltida tryck, till dyrbart porslin, tavlor, prydnadsföremål, gobelänger, en drygt hundraårig vagnpark med bl a vackra gamla hästdroskor. Allt fanns där i en miljö där det passade. I sin autentiska miljö! - Att greven hade idéer som kan tyckas lite udda, gör inte hans insats att bevara mindre värdefull.

Som sagt, greven avled sommaren 2007. Han hade inga barn som ärvde utan arvet gick, enligt ett testamente, till en avlägsen släkting i Finland, greve Jarl Stenbock. Detta skulle visa sig ödesdigert för de intentioner med Herrborum som Magnus Stenbock stod för.

Skingringen börjar

Ett år efter grevens bortgång sålde den nye ägaren alla torp tillhöriga Herrborum.

Ungefär samtidigt såldes all värdefull, lös egendom på Herrborum på auktioner. Bara delar av det ursprungliga finns kvar. Herrborum står nu öde och i skrivande stund med rimfrost på rutorna.

Nu avverkas skogen på Herrborum.

Jordarrendatorerna är uppsagda.

Det lokala jaktlag, som svarade för jakten på markerna tidigare, har fått lämna sin jaktrett. Ny jaktrett är utarrenderad till annat lag, enligt uppgift långt utanför närområdet.

Bland åtskilliga byggnader i herrgårdscentrum återfinns dessa flyglar.
Den närmast i bild från 1775

När man närmar sig Herrborum, möts man redan ca 600 meter från säteriet av skyltar ”STOPP! Privat område” Dessutom avspärrning med samma innehåll ca 400 meter från huvudbyggnaden. Åtgärderna är ett försök att begränsa allemansrätten. De har inget som helst stöd i lagstiftningen.

Jarl Stenbock bor kvar i Finland. En dotter till honom är satt att förvalta säteriet. Inte heller hon bor på Herrborum. Hon styr från Helsingfors. Och om den nya ordningen finns tyvärr inget gott att berätta. Under-tecknad har talat med åtskilliga av de som som på olika sätt tidigare haft med Herrborum att göra. Relationerna verkar vara ”körda i botten” och det råder utan tvivel ”en otrivsksam stämning” mellan tidigare samarbetspartners och den nya förvaltaren.

Förvaltaren har beretts tillfälle till dialog inför detta reportage, men meddelade den 21/1 2010 att ”Vi är inte intresserade av något reportage om Herrborum”.

Det är ingen överdrift att påstå, att Ortsbor känner frustration, oro och maktlöshet inför vad som händer på Herrborum.

Vill avstycka inom naturreservat och på strandskyddade områden

Ansökan om att få avstycka havsnära tomter vid Gropviken ligger på kommunens bord.

Försök har gjorts att få avstycka en tomt och att bygga fritidshus på en gammal husgrund i en liten lucka i ett större och uppskattat naturreservat på ägorna. 500 meter ny väg genom naturreservatet skulle då behöva byggas. Vidare har kommunen fått ansökningar om att få avstycka tomter inom andra strandskyddsområden.

Och skingringen fortsätter

För ett halvår sedan beslutade Bygg- och miljönämnden i Söderköping, efter ansökan, att bevilja bygglov för att uppföra ett magasin 12x22 meter på ansökarens marina på Uvmarö. Inget konstigt i det kan tyckas. Det konstiga är att magasinet ifråga är ett 3-vånings magasin tillhörigt Herrborum och som nu står alldeles intill Herrborums säteri. – Ännu en skingring av den kulturhistoriska miljön på Herrborum är på gång. Detta kan knappast bliivande ägaren av magasinet vara omedveten om. Även om han inte gjort något formellt fel.

Det stora problemet är emellertid att Bygg- och miljönämnden inte reagerat. Detta trots att ansökan nästan övertydligt framhållit att byggnaden som avsågs tillhörde Herrborum.

I under-tecknads kontakt med byggnadsnämndens ordförande 25/1 2010 framkom att nämnden vid bygglovsansökan konstaterade att säteriet saknade skydd, samt att det inte var nödvändigt med rivningstillstånd för att flytta magasinet. Någon åtgärd från kommunens sida att skydda säteriet var inte aktuell. Magasinet var, enligt samma källa, till salu på Blocket !!

När under-tecknad några veckor före jul hörde talas om det inträffade, blev första intrycket bestörtning. Hur kan skyddad miljö förstöras utan att någon ingriper? För säkerhets skull kontaktades länsstyrelsen för att få bekräftat att miljön var skyddad.

Det fanns inget skydd...

Under-tecknad ansökte då omgående hos Länsstyrelsen att miljön skulle skyddas. Ett försök att rädda det som räddas kan. Ärendet handläggs för närvarande. Hur det går, återstår att se.

Gemensamt ansvar

Den här historien kan tyvärr upprepas på andra platser. Därför är det viktigt att kommuner skärper medvetenheten om sitt ansvar. Men kommuner ser och hör inte allt och jämt. Alla är vi skyldiga framtiden att det inte sker igen. Vi måste reagera innan det är för sent. Och inte minst; det är nödvändigt att det skapas skarpa instrument för att skydda miljöer även om ägaren sätter sig på tvären.

En kulturhistorisk värdefull miljö är aldrig en enda persons verk. Den skulle aldrig ha kunnat skapas utan att mängder av människor från trakten, med olika inriktningar, deltagit under uppbyggnad, underhåll och drift. Inget ägande i världen kan moraliskt bortse från detta faktum. Miljöerna är våra gemensamma kulturskatter.

Vidar Jansson

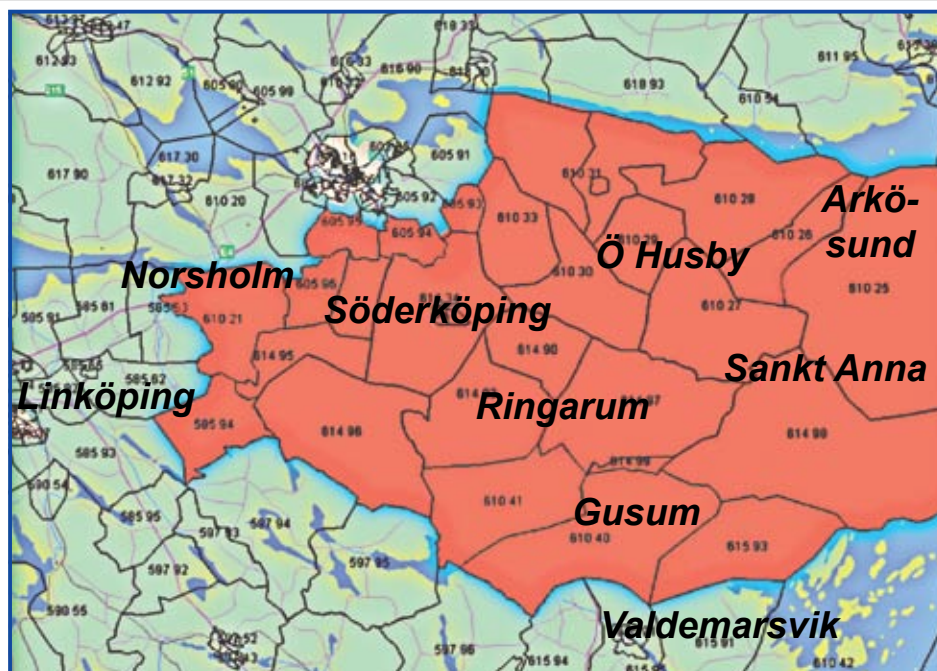

Magasinsbyggnad i herrgårdscentrum. Den är såld för flyttning till Marina på Uvmarö

Alla hushåll inom de röda områdena får lilla tidningen - gratis med posten

Tipsa gärna tidningen om reportage eller om något du tycker är märkligt eller bra inom området

**info@lillatidningen.com
0121-42135**

Djurens AlphaOhm

av Christina Forsman

Inget kan vara mer spännande än att få ta del av andra människors arbeten och dess världar. Jag är både spänd och förvåntansfull när jag kliver in genom dörren till Djurens AlphaOhm – rehabilitering och friskvårdsträning för hund. Det råder en lugn och behaglig stämning inne i lokalen. En schäfer vid namn Sascha ska bli behandlad för sin knäskada av Cecilia Hennings som är leg. sjukgymnast med vidareutbildning till hundfysioterapeut inom veterinärmedicin. Tidigare har hon arbetat tio år som sjukgymnast - både som privatpraktiserande sjukgymnast samt som anställd inom Landstinget. Cecilia driver företaget, AlphaOhm Fysioterapi, ihop med sin man John Hennings, men skillnaden är att Cecilia huvudsakligen ägnar sig åt fyrbenta patienter och John tar hand om de tvåbenta. Cecilia är också rehabansvarig för Söderköpings Djurklinik och har ett tätt samarbete med veterinär Krister Julinder som också är klinikchef på djurkliniken.

När Sascha sprang ned i ett dike och skadade sitt högra knä blev hon opererad av Krister Julinder som är specialiserad på avancerad artroskopi och svåra ledoperationer. När han har opererat en hund, som i det här fallet med Sascha så skriver han en remiss till Cecilia som tar över och börjar med att rehabilitera skadan. Sascha hade en skada i främre korsband och menisk och har gått regelbundet hos

Cecilia under vintern för att träna upp sina muskler och för att få tillbaka sitt normala gångmönster. Och här kommer vi in på skillnader mellan djur och människa. När en människa skadat sig så kan vi säga till patienten att det är viktigt att röra på sig för att komma igång och tillbaka. Men av naturliga skäl så går det ju inte i det här fallet.

Just därför så har Cecilia speciell utrustning för att hjälpa hunden. Hon tränar hunden i en sorts bassäng som kallas för Water walker vilket är ett vattengångband. Hunden kliver in i en glasbur och så fylls vattnet på till en lagom nivå för den hundras och besvär som ska behandlas. Sedan får hunden skritta eller springa beroende på vad som ska tränas i det specifika fallet. Tiden utökas vartefter hunden blir starkare i sina ben och muskler och i takt med att funktionsförmågan förbättras. Hunden blir lättare i vattnet och bärs av dess kraft. Saschas matte Mellin Karlsson står framför buren och håller i kopplet under hela träningsstunden vilket gör att Sascha blir mer fokuserad att springa framåt. Cecilia brukar testa hundens leder både före och efter vattenbandet för att se om rörligheten har blivit bättre. Efter vattenbandet får Sascha ligga på en vibrationsbräda för att få massage vilket även kan ge bra resultat mot aggressivitet, långvarig eller kronisk smärta. Efter vibrationsträningen springer Sasha bort till en annan del av lokalen där hon vet

att det finns godis. För nu ska hunden få belöning träningspasset.

Jag får också träffa en brun labrador, Cera, som har opererats i vänster bog tre gånger. Cera har gått hos Cecilia för rehabilitering i drygt 2 månader men nu kommer hon för att få friskvårdsträning. Helen som är matte säger att hon fäste sig så snabbt vid hunden och att det inte fanns en tanke på att ta bort henne när det visade sig att hon hade kroniska besvär. Cecilia berättar att i de flesta försäkringar finns det rehabskydd vilket gör det lättare för en hundägare att vara mån om hundens bästa och få den att genomgå den

rehabilitering som behövs. Den medicinska behandlingen ur försäkringssynpunkt är begränsad under en viss tid, därefter är det många djurägare som väljer att fortsätta träningen i någon form för att djuret ska må bra och förhindra återfall. Då gäller inte försäkringen längre. Cecilia berättar att det kommer många hundägare till henne som är väldigt måna och vill ha en frisk och sund hund. Det låter som en bra och skön inställning. Är vi friska och sunda så blir vi glada och trevliga vilket inte är någon större skillnad mellan hund eller människa.

Christina Forsman

Så löser vi finanskrisen

Den rika turisten klev in på hotellet i en liten by.

Hon lägger 1000 kronor i receptionen och går för att ta en titt på rummen.

Hotelldirektören tar omedelbart med sig tusenlappen till slaktaren och betalar sin skuld.

Slaktaren går med pengarna till bonden och betalar sin skuld.

Bonden tackar och tar sedeln till bensinmacken och betalar för bränslet han tankat på kredit.

Mackägaren går till byhoran och betalar sin skuld på 1000:-.

Byhoran går till hotellet och betalar sin skuld med tusenlappen.

Hotelldirektören lägger tillbaka sedeln på disken.

Turisten kommer tillbaka till receptionen. Hon gillade inget av rummen och tar tillbaka sina 1000 kronor.

Ingen har alltså tjänat ett enda öre. Men hela byn är skuldfri och alla ser framtiden an med tillförsikt.

Insänt av Bo Magnusson, som i sin tur fått det från någon annan som i sin tur...

*Söderköpings
Cementgjuteri AB*

0121-102 41
www.sceab.se

**Slamavskiljare, betongblock mm
Marksten, murar, sjösingel
från Bender**

**Välkommen till oss och hämta
Benders nya broschyr!**

Tullan Willén
skriver hur som helst

Tingens skog

trivialt då?

Det finns människor som inte har riktigt roligt förän de gör livsfarliga saker. Så är inte jag. Jag kan bli omåttligt road bara av ord och uttryck. Inte minst nya eller påhittade ord. Sillivisation är ett sådant. Filosofera ett annat. Sånt gör man i en soffla.

I soffan kan jag sitta och fundera på influenser och förändring och hur allting vävs ihop. Nu tillhör jag den äldsta generationen och det ger mig ett särskilt ansvar. Jag måste förmedla mina erfarenheter, berätta mina berättelser. Jag har fått ett barnbarn och därmed någon att berätta allting för. Det händer flera små saker som på något sätt hör samman:

• Vi avfrostar frysen och hit-

tar några bär som mamma plockade sin sista höst. Det blir världens godaste krusbärskräm till efterrätt. Någon gång vill jag bjuda mitt barnbarn på krusbärskräm, tänker jag.

• Jag går igenom pappas diabilder som ska digitaliseras. Några är nästan 50 år gamla. Nya gamla minnen dyker upp med bilderna, och många berättelser som hör till.

• En sömning söndag börjar jag sätta upp gamla foton på väggen. På det äldsta finns min morfar tillsammans med sina föräldrar. Det ska bli sex generationer på väggen.

När jag ser all snö blir jag påmind om hur naturligt motionstillfällena erbjöds då jag bodde på landet. I staden kan livet te sig på

detta vis:

”Efter jobbet en vanlig onsdag gick vi till gymmet i huset intill, mannen och jag. Vi har börjat gå dit för att träna helt nyligen. Vi mår bra av det, och det är en trevlig sak att göra tillsammans. Det var ett ganska tufft pass, och efteråt satt vi en stund i ångbastun och pustade ut. Där fick vi sällskap av en man som uppenbarligen var synskadad. Han pratade om vilken sorts träning han gillar bäst. Jag var så frestad att fråga hur han gjorde, hur han hittade redskapen och allting, men lyckades hålla tillbaka denna ovidkommande fråga. Så lämnade vi gymmet och gick till den vanliga puben för att ta en öl. Vi hade sån tur att det råkade vara levande musik där denna kväll. En musiker från Turkiet spelade på sin oud. Så ovanligt och spännande att lyssna till! Så

mycket vi fick oss till livs denna kväll i staden!”
Se där! En ny berättelse!

Man ska vårda sina berättelser. Man ska vara observant på dem när de finns, och sen ska man memorera dem och ta hand om dem.

Så stöter jag på begreppet ”silva rerum”. Det är latin och betyder tingens skog. Det syftar på en polsk tradition av ”ett sökande, fragmentariskt skrivsätt där man går runt i verkligheten och plockar upp lite av varje.” Jag tänker mig att det är så jag skriver. Så märkligt att det kan betraktas som en stil i sig och att den har ett så vackert namn!

Snön på takfönstret har smält undan och bildar ett hjärta.

Tullan Willén

Efter den här vintern, med de ymniga snöfallen och den ovanliga kylan, har alla något att berätta om de besvärliga följderna. Jag ska inte uppehålla mig länge där. Min berättelsevariant skulle annars kunna handla om takfönstren i vindsvåningen där jag bor. Hur snön rasslande yrde över glaset. Hur den bildade drivor. Att smältvattnet dropade in. Och hur mörkt det blev i rummet när snön helt sonika la sig som ett täcke över fönstren.

förflyttar sig också livet. Ibland sker det med storm och ibland med små vindpustar. Min åldrige far dog för fyra månader sen, med en iskall vindpust. Nu står jag och mina bröder näst i tur. Och vi bär på ett arv av minnen.

Mer av en storm var det att få barnbarn någon månad senare. Att bli mormor och att bli mamma till en mamma. Det har så mycket nytt innehåll, så många relationer och dimensioner. Så mycket under och undran.

Vinden tar med sig snön flinga för flinga, och flyttar och bygger på detta sätt stora drivor. Lite på samma sätt

Nu har jag nämnt tre olika företeelser som alla eller många av oss redan har egna berättelser om. Blir det

”Ansiktslyftning” på Café Stinsen - Peter har idéer

Vedklyv Uthyrer!

Kraftig och rejäl klyv uthyrer.
3-fas 16amp. Tryck kraft 7 ton.

600 kr/dag
1000 kr/helg

Och du!
Glöm inte skyddskläder när du använder din motorsåg.
Just nu har vi många fina erbjudanden på skyddsutrustning och sågar i butiken.

Efter 23 år - och många år av dessa som ägare av Smultronstället, beslutade sig Peter Persson att göra något annat. -Det var ett stort steg, men det kändes rätt, säger Peter.

För något år sedan överfördes därför Smultronstället till annan ägare i familjen. Och Peter började som marknadsförare vid Brigaden konferens & restaurang i Linköping. Vid den tiden drev familjen Maria Eriksson Café Stinsen. Hösten 2009 ringde Maria upp Peter och frågade om han var intresserad att ta över caféet. Efter kort betänketid

sa Peter ja. Han ville åter till Söderköping. I september förra året skrevs överlåtelsen och 1 november tog Peter över.

Första tiden drevs rörelsen som tidigare, men ganska snart gjorde Peter förändringar. Han byggde om till helt öppen planlösning och utökade med ett mindre kiosksortiment. Här serveras nu pajer, lättlunch & varma smörgåsar. Jo då, kafésortimentet finns kvar.

Men Peter har fler planer. På kommunens bord ligger nu en ansökan om att bygga ut med cirka 25 kvadratmeter.

-Det behövs utrymme så jag kan ta emot en hel buss med sugna resenärer. Många bussreseföretag har hört av sig och velat boka. Tyvärr har jag hittills fått tacka nej. Men det ska bli ändring på den saken. Läget på caféet är utmärkt. Det syns från E22. Det finns gott om parkeringsplatser. Och bussar kan också parkera alldeles intill, säger Peter.

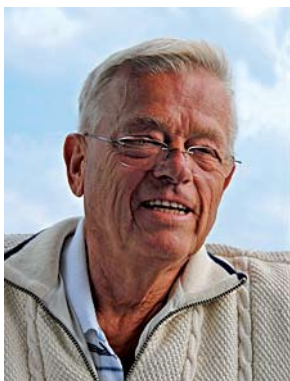
Allt kommer att få enhetlig stil. Han önskar att caféet, året om, ska bli till en gemtlig samlingspunkt för alla åldrar. Gärna lite ungdomsgård. Peter gillar ungdomar.

Tidigare ägare till caféet har kommit och gått. Kanske har Café Stinsen nu äntligen fått en långsiktig ägare med både resurser och idéer. Vi får hoppas det.

lilla tidningen önskat Peter lycka till.

Vidar Jansson

Iiska

Bengt Axmacher

(Vrede är en av de sju döds-synderna. Fridsamt lagda personer har föga förståelse. Själva är jag stundtals plågad. Det är inte alltid vreden riktar sig mot personer.)

Ljuskäglan från Pers strålkastare svajade av och an framför oss genom ungbjörkar som tyngts till vita bågar efter det senaste ymniga snöfallet. Stötte man emot ruskade de av sig och reste sina slanka kronor. Yrsnö letade sig in i hjälmar och nackskydd. Vi pulsade fram tyngda av ryggsäck, motorsåg och bensindunk. Verktygsbälte, måttband, krok och brytjärn slängde runt midjan.

Per muttrade emellanåt. Han var inte riktigt på humör. Han hade försovit sig och när jag hämtade honom hade han inte fått i sig frukost. Generad över att låta mig vänta slängde han i sig en kopp kaffe och tuggade i sig hälften av mackorna när vi körde ut till avverkningsplatsen.

När vi kom fram hade det

lagom börjat dagas. Vi tog tysta varsin kopp kaffe och gick var och en till sin kant. Per hölls nere mot ett stup och jag hörde honom svära på vägen dit. Jag svor själv för det tidigare avverkade virket låg dolt i snön liksom riset och jag stod på näsan ett par gånger.

Så kom vi igång och innanför hörselkåporna arbetade man som vanligt i sin egen lilla värld. Jag uppfattade ändå efter ett tag att sågen tystnade hos Per om och om igen. Vid niotiden var det dags att fylla tanken igen och jag lättade på kåporna och kunde höra Per grymta och svära. Jag gick bort för

att se vad som var på gång. - Den jävla sågen tjuvstannar i ett jävla kör gastade han åt mig innan jag ens var framme. Han var röd i ansiktet och hade tagit av sig handskarna. Skyddsglasögonen var immiga och efter ytterligare en svordom lät han dom hänga runt halsen. Han tog fram skruvmejseln och började justera nålarna på motorn.

Solen rullade nu strax ovanför horisonten på andra sidan sjön. Vi befann oss på en höjdsträckning med vid utsikt. Det låg snötäckt is ett stycke ut, alla holmar var vita, simmande i blanksvart vatten. Snön gnistrade omkring oss och det lyste om de röda massavedsbitarna och doftade från det gröna tallriset och virket.

- Detta måste vara världens vackraste arbetsplats, försökte jag.

Per höll på med sina hörlurar, det var dags att pröva sågen igen. Han for runt och

blängde med svarta ögon. - Njut då för helvete!

Han ryckte igång motorn, som rusade upp i på tok för högt tomgångsvarv. Jag tog skruvmejseln i hans bälte och skruvade ner lågvarvskruven till lagom nivå så motorn puttrade som den skulle. Per återtog sitt arbete med att kapa upp den senaste stammen. När han var uppe vid toppen släppte han gasen och ryckte loss mätbandet. Motorn hostade till och stannade.

- Kan du ge fan i att vara hjälpsam, fräste han åt mig. Det var meningen att jag skulle ha tomgången högt ställd, så det går att jobba i fred.

Han hade vit fradga i mungiporna och var blossande röd. Jag försökte låtsas om ingenting och gick fram till stupkanten och tittade ner. Vi arbetade intill en 20 meter förkastningsbrant. Ibland brukade man kunna se älgar i ungsbogen nedanför, men

idag var det tomt på liv, tyst och stilla..

- Är det inte tankningsdags, sade jag i så fredlig ton jag förmådde.

- Det är gjort, fräste han mellan tänderna.

Jag ryckte på axlarna och började gå tillbaka till mitt, men stannade 40-50 meter bort lite ur synhåll bakom en tallruska och kikade på Per. Motorn gick på tok för högt på tomgång, men stannade ändå ideligen. Varje gång hörde jag allt längre halvkvävda svavelosande tirader och jag började bli lite orolig för honom. På normal tomgång stannar ju kedjan, men med det här varvet går den hela tiden och det är inte ofarligt. Jag gick lite närmare, han hölls med rotskåret på nästa träd och motorn stannade drygt halvvägs genom och knep fast. Han svor värre än någonsin när han satt axeln till trädet för att kunna få in brytjärnet i skåran. Trädet hängde emot så pass att

det såg omöjligt ut, men Per är stark, och efter en extra kötted, lyckades han dra ur sågen.

Blåröd i ansiktet med fradga runt munnen och en vild blick ur svarta ögon, skakade han sågen med sina starka armar. Så tog han gashandtaget längst ut i högerhanden, böjde sig bakåt till sats och kastade sågen i en vid båge utöver stupet. Sakta snurrande gled den genom luften och försvann efter några laddade sekunder utanför stupkanten. Med ett par jättekliv var Per framme och tittade ner.

- Där fick du, din jävel, röt han. Det var tyst någon sekund.

- Din jävel, ekade det svagt från andra sidan sjön.

Bengt Axmacher

Foto: Olov Saltbones/Norges Röda Kors

Trots alla skrivelser och angrepp på Röda Korset under det senaste året strävar vi vidare i våra lokala kretsar med frivilliguppdrag och insamlingar till katastrofer och lokala humanitära insatser. Vi tror på Röda Korset och dess grundprinciper. Här är ett axplock från oss i Söderköping.

Vår sygrupp för gamla och något yngre medlemmar träffas onsdagseftermiddagar jämna veckor. Då

umgås man under trevliga former, tillverkar babypaket till Röda Korsets katastrofförråd och alster till lotterivinster och auktioner mm.

De äldre i stan uppmärksammas varje år med samkväm på äldreboenden och besök till jul med en julblomma. Vi söker även nya medarbetare intresserade av kontaktbesök hos ensamma äldre.

Om Du vill gå kurs i första hjälpen eller samla vänner eller kollegor till en sådan har vi möjlighet att hjälpa till med det.

Var med oss och fira nationaldagen den 6 Juni då vi

deltar i paraden genom stan och programmet vid Brunnen.

Var med oss vid någon av våra bössinsamlingar. Ju fler bössor desto mera pengar till katastrofbistånd

och sociala insatser för de ensamma härhemma. Obs insamlade pengar går bara till det ändamål som insamlingen gäller. Inte till RKs administration!

Vill Du veta mera, kontakta oss eller Röda Korsets hemsida www.redcross.se

Helena Westerberg-Larsson

epost: helena@borum.se

Fotograf: Håkan Flank

Bossgårds Begravningsbyrå
Etabl 1876
Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

Flight Mission

Flyget som livlina

När en större katastrof inträffar någonstans i världen är det direkt livsavgörande att hjälpen når fram i tid. MAF (Mission Aviation Fellowship) har med sina över 60 års erfarenhet i luften lärt sig att snabbhet räddar liv.

För MAF handlar det exempelvis om att med sina flygplan transportera sjuka, mat, vatten och läkarter till platser som knappast är nåbara på annat sätt.

MAF är en internationell kristen hjälporganisation som finns på platser där flyget är nödvändigt för att nå utsatta grupper. MAF finns bl.a. i Kenya, Tanzania, Bangladesh, Etiopien, Haiti, Papua Nya Guinea.....

All behållning från flygdagen går oavkortat till MAF hjälparbete

HJÄLPEN NÅR UT!

MAF:s flygplan är i full aktion sedan första dagen efter katastrofen med att förmedla förnödenheter som medicin, kläder, mat och vatten till Haitis nödlidande befolkning. Flera skadade evakueras snabbt till andra platser med hjälp av flyget.

Läs mera om MAF:S verksamhet på www.maf.se

Välkommen till MAF:s flygdag på Stegeborg Kristi himmelfärds dag den 13 maj .

Programmet för flygdagen kommer preliminärt att omfatta:

Ankomst (Fly-In mm)	09:00 till 10:00
Modellflyg med bl.a. godisbombning	10:00 till 12:00
Barn tävling	12:00 till 13:00
Flyg med motorskärm	13:00 till 14:30
Info Hjälpflyget MAF	15:00 till 15:30
Föredrag Flyget 100 År	15:30 till 16:00
Pelle Englund flyger BA-11	16:00 -> slut
Servering: kaffe korv/hamburgare	
Rundtursflygning	
Lotterier mm.	

MAF Sverige
Gamla
Tanneforssv. 17
582 54 Linköping
tel 013-353960
office@maf.se

Kjell Jonassons & Sune Johanssons historiska film är klar för visning i slutet av mars. Håll utkik.

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer preliminärt den 27 maj 2010

Söderköpings minsta café
Men ett med stort hjärta
0121-18254

Din lokala året-runt-öppna affär
Vard 10-19 lörd 10-13

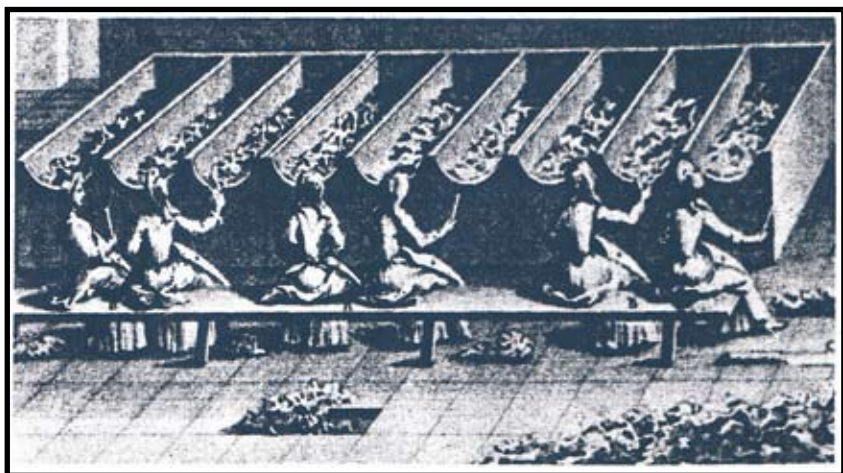
Ombud för Apoteket, Systembolaget, Schenker, Kassagirot, Svenska spels lotter och Q-star
Tele 0121-40005, fax 0121-40170
e-mail: bottna.lanthandel@gmail.com

Distriktsveterinärerna
en del av Jordbruksverket
(SM-området) 0121-12120

**KIRURGI - MEDICIN - FODERRÅDGIVNING
ID-MÄRKNING - ULTRALJUD - VACCINERING
KASTRERING**

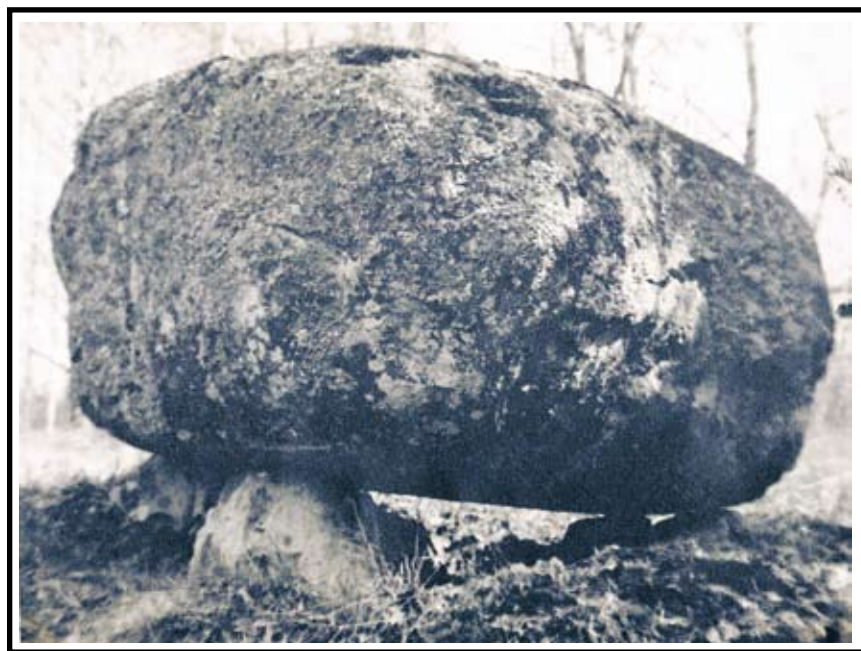
Telefontid vard 8 - 9. Jour dygnet runt. Alla djurslag.
Drop in onsdagar 17 - 19 för vaccinering och enklare åtgärder. I övrigt mottagning efter tidsbeställning.

Under 1700-talet fanns det ett pappersbruk vid Tvärån på Hälla Lillgårds ägor på den plats det senare fanns ett sågverk

Så här gick det till vid lumpsörning under 1700-talet.

På Stegeborgs ägor, på Landboängsbacken, finns det en sten som kallas Kungsstenen

Fotot av stenen är taget av Hans Hansson, Stegeborg 1956

Om dessa finns en del att berätta. Men först vill vi gärna veta var dessa platser finns. Vet du något? Tag då kontakt med redaktionen på 0121-42135 eller maila till: info@lillatidningen.com

Hembygdsföreningen Vikingarna

startades 1931. Initiativtagare var Hilding Bielkhammar och Grevinnan Louis Montgomery

Hembygdsföreningen Vikingarna äger och driver Bottna Bygdegård tillsammans med Idrottsföreningen Österviking. Hembygdsföreningen har även i sin ägo museet som ligger vid Skällviks kyrka.

Hembygdsföreningens syfte är enligt våra stadgar. Att upptäcka, utforska, utbilda och värna om hembygdens miljö- och kulturarv.

På vilket sätt kan föreningen arbeta för detta. Genom att:

- Vara en samlingspunkt för berättelser om hembygden och dess traditioner samt att hålla dessa levande i alla generationer.
- Medverka vid vårdandet och utvecklingen av vår natur och våra kulturmiljöer.
- Dokumentera och förevisa föremål, handlingar och händelser med anknytning till vår bygd.
- Samarbeta med offentliga organ som kommunen och länsstyrelsen samt kulturorganisationer.
- Organisera kurser, föreläsningar och utflykter som ökar kunskapen hos alla åldersgrupper om vår bygd och dess natur och kultur.

Hans Fredriksson

Hembygdsföreningen hade den 14 mars 2010 sitt 79:de årsmöte.

Vår ambition är att samla medlemmarna kring trevliga och intressanta aktiviteter och därmed öka vårt medlemsantal, vi ser gärna att vi kan få med ungdomar i vår förening. Vi har en viktig uppgift att förmedla kunskap om bygdens natur och kulturarv.

Välkommen som medlem i Hembygdsföreningen Vikingarna.

Hans Fredriksson
Ordförande

Genom Hemygdsföreningen Vikingarna har lilla tidningen kunnat ta upp ämnena på denna sida. Ett stort Tack.

Det finns också säkert många i vår kära bygd som känner till något intressant att dokumentera och föra vidare till kommande generationer. Tyck inte att "det kan jag göra se'n". Det är nu, innan det är för sent, det måste göras.

Kontakta gärna lilla tidningen enligt ovan.

Vidar Jansson

Crendo

FASTIGHETSFÖRVALTNING AB

fastighetsförvaltning
fastighetsservice
dygnet-runt-jour
målning
tapetsering

bygg
trädgård
planering och projekte-
ring
elarbeten

ventilation
vvs
lås och larm
yttre bevakning av
områden

Vi vänder oss till företag, kommuner och privatkunder eftersom ni hos oss kan utnyttja rotavdrag som vi naturligtvis hjälper er med

Dennis Aronsson Arbetschef Crendo Fastighetsförvaltning AB

Virkesgatan 4 S-614 31 Söderköping

Telefon +46 121 132 70 Mobil +46 (0) 709 82 82 85 Fax +46 121 132 79

E-mail dennis.aronsson@crendo.se

Om några månader!

Inloppet till Harstena

**För människor
och djur**

ALPHAOHM
FYSIOTERAPI

- **Humanmedicin - Traditionell sjukgymnastik och skoinlägg**
AlphaOhm Fysioterapi
John Hennings, Leg. sjukgymn.- **Veterinärmedicin - Hundrehabilitering & Friskvård för hund**
Cecilia Hennings, Leg. sjukgymn. / Dipl. Hundfysioterapeut

Tel. 0121-148 49
Tel. 0121-138 39

Ringvägen 42 B - 614 31 Söderköping - www.alphaohm.se

**Marknära bostäder
med olika lägen i Söderköping**

Kom och upptäck våra trevliga bostadsområden
i Söderköping

Nära centrum men ändå med naturen inpå knuten

 Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Telefon 0121-196 00 • Fax 0121-196 29 • Uthyrning 0121-196 02
Hamragatan 3 • Box 78 • 614 22 Söderköping

www.ramunderstaden.se info@ramunderstaden.se

SOMSTEN

**Har Du en gammal sliten
betongtrappa?**

Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på ett nytt cementbaserat yttskikt
Med stenstruktur och den färg Du vill ha
Som passar till huset.
Skön varm yta, matt eller blank
Slät eller sträv med Antihalk.

Du väljer !

Ring 0707 191926 så får du ett pris.
FRÅN 3 750 Kr färdigt och klart
Inkl.ROT-avdrag

Runqvists Allservice
Hårtopet
61493 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707 191926

Falklandsöarna

av Yvonne Bäckstedt

- en resa till världens ände...

Ögruppen består av två huvudöar, West Falklands och East Falklands samt 700 småöar. Landskapet är kargt och saknar naturliga träd. Medelvinden är 15-20 sekundmeter. Falklandsöarna ligger i sydatlanten cirka 50 mil från Sydamerikas fastland. Här bor knappt 3000 människor, tusentals pingviner och cirka en miljon får. Falklandsöarna tillhör Storbritannien och invånarna har Brittiskt medborgarskap.

Öarna siktades under 1500-talet av Ferdinand Magellan och Amerigo Vespucci och 1592 landsteg en Engelsk upptäcktsresande vid namn John Davis. Han kallade öarna Davis Land. Fransmännen koloniserade öarna 1764 namnet blev då Saint Malou. Därav det spanska namnet Les Malvinas. Året därpå koloniserade Britterna öarna. Fransmän och Britter var ovetande om varandra men när Spanske kungen fick höra talas om detta fick han till en överenskommelse mellan dessa då allierade stater och fransmännen lämnade öarna år 1766. Även engelsmännen lämnade öarna några år senare. Öarna var obebodda fram till 1820 då Argentina blev självständigt och hävdade att ögruppen var deras och skickade en expedition. Engelsmännen återkom 1833 och drev ut argentinarna med stöd från USA. Argentina ger inte upp, de hävdar fortfarande att ögruppen är deras genom att den tillhörde moderlandet Spanien. Det var bakgrunden till kriget 1982 då Argentina invaderade Falklandsöarna.

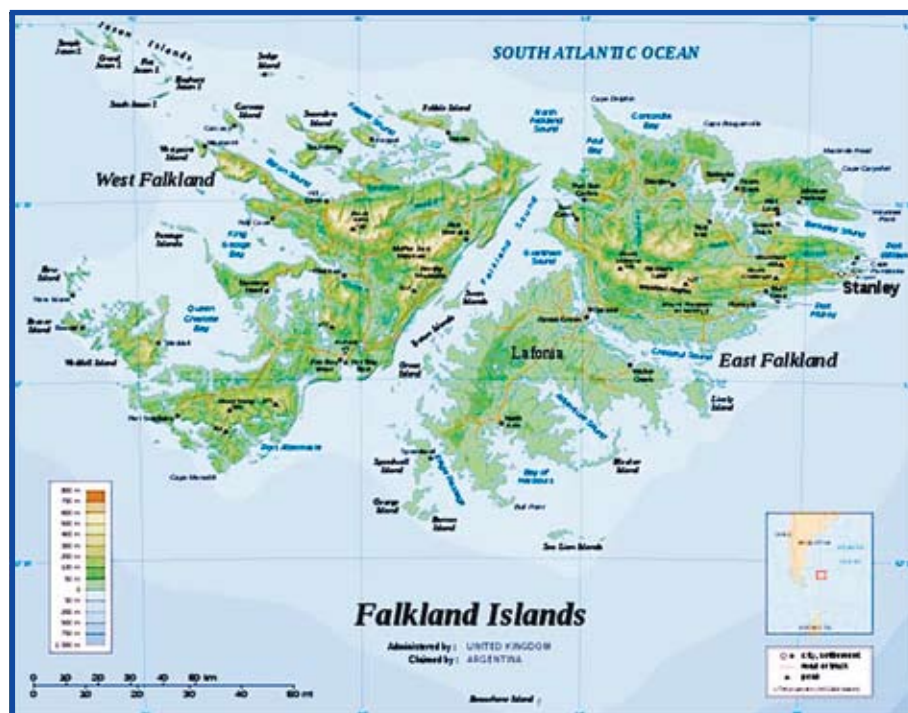
Falklandskriget, väpnad konflikt mellan Storbritannien och Argentina april-juni 1982. Argentina gjorde sedan gammalt anspråk på den brittiska kolonin Falklandsöarna. Den 2 april inledde argentinska trupper överraskande en okkupation av Falklandsöarna och hävdade överhöghet över Sydgeorgien och Sydsandwichöarna.

Margaret Thatchers regering beslutade att sända en flottstyrka, och 25 april återörvade britterna Sydgeorgien samtidigt som en brittisk atomubåt sänkte den argentinska kryssaren General Belgrano. Det argentinska flygvapnet sänkte bl.a. en brittisk jagare. Trots avsaknad av luftherravälde landsteg britterna 21 maj på Falklandsöarna. Den 14 juni var Port Stanley inringat och de argentinska trupperna kapitulerade, vilket innebar slutet på kriget.

Vår resa började i Stanley som är huvudorten på Falklands. Här bor drygt 2000 människor, de flesta är bördiga från England och Skottland. Vi bodde på Bennett House ett litet pensionat som drivs av Cecilia. Hon hyr ut rum och fixar frukost, hon bjuder de varmaste stekta ägg man kan tänka sig. Utmed husets långsida finns en glasveranda med fantastiska rosor. Rummen är inredda på klassiskt engelskt manér med klara pastellfärger och heltäckningsmattor överallt, till och med i badrummet!

På morgonen dag två började det stora äventyret med en flera timmar lång bilfärd till Volunteer Point. Några mil utanför Stanley tar vägnätet slut och man kör off road genom sumpmarker som bitvis är bottenlösa. Det är mycket lätt att fastna så det krävs specialbyggda jeepar med hög markfrigång. Det är bara vissa chaufförer som har tillstånd att köra här och man förstår varför de ständigt måste hitta nya vägar beroende på väderförhållandet. Vår chaufför Noby är en mycket erfaren och skicklig driver. Han underhåller oss hela tiden med roliga historier

och berättelser om vilsna turister, speciellt amerikanska damer..! Man vänjer sig efter en stund vid skumpandet och snart siktas de första pingvinerna. Volunteer Point är en halvö som bildar öarnas yttersta spets mot öster. Här är den största kungspingvinkolonin på Falklands. Här finns cirka 1500 vuxna och 200 fjolårsungar med sina stora bruna pälsar. I slutet av november börjar äggläggningen och föräldrarna turas om att ruva och fiska. Kolonin ligger flera hundra meter från stranden så pingvinerna har en bra bit att gå. Man ser en ständig ström av pingviner som kämpar upp och ner för sluttningen. Nere på stranden blåser den vita sanden likt en snöstorm. Man ser bara halva pingviner...! I ett hörn av kolonin håller ungdomarna till. De håller på att få sin vackra fjäderdräkt men nu i november ruggar de och det ser ut som om de bär en "sliten pälsväst". Granne med kungspingvinerna bor Gentopingvinerna i två stora kolonier. Här är det lite mera liv och trängsel. Gentos häckar tätt tillsammans och det är ett ständigt trätande om boplatserna. De är väldigt nyfikna och om man sitter eller ligger stilla en stund så kommer de fram och kikar

Giant Petrel

i kameran. Magellan heter den tredje sortens pingvin på Volunteer Point, den bor i jordhålor som de gräver i marken. Varje håla kan vara flera meter djup vilket är vanskligt om det blir mycket regn som fyller boet.

Vi övernattar hos Derek och Thruddy i deras lilla hus. Det är trångt och vi får knappt upp vår utrustning för trappan till övervåningen, men stämningen är hjärtlig och vi får en fantastiskt god middag och gott vin. Till frukost serveras kokt pingvinägg...! Gulan smakar som vanligt hönsägg men vitan är geléartad som silikon och smakar tran. Efter frukost går vi tillbaka till stranden och pingvinerna innan vår "taxi" tar oss tillbaka till Stanley och Bennett House.

Nästa dag bär det iväg till Pebble Island. Vi flyger med ett litet tvåmotorigt plan som tar 9 personer som max. Planet är av typen BN-2B Islander som byggs på Isle of White. Figas heter bola-

get som kör postflyg mellan öarna. Numera transporterar de även de få turister som finns här. Det är mest forskare och fotografer och en och annan "naturmupp" eller pensionerad militär som tjänstgjorde här under kriget. På Pebble Island bor fem personer, 8000 får och 200 kor. Vi fick uppleva färklippning på farmen vilket var mycket intressant. Det kom färklippare från Australien och Nya Zeeland, de åkte runt på öarna och klippte får på löpande band. Varje får tar knappt två minuter att klippa. Ullen pressas i stora balar som väger 200kg vardera. Just denna farm producerar cirka 250 balar per år. På Pebble finns flera stora kolonier med rockhoppare. Rockhopparpingvinerna häckar gärna tillsammans och skarvar (King Comorants). Rockhopparna är den minsta pingvinarten, den blir ca 40cm hög, att jämföra med Kungspingvinen som blir ca 85cm hög. Rockhopparen är väldigt livlig och ljudnivån är hög i kolonin.

Dessa pingviner häckar på de mest otillgängliga ställen, ofta högt upp på klippor långt från stranden. Det är otroligt att se hur de tar sig upp och ner för branta klippor och hur de kan tas sig upp ur havet utan att slå ihjäl sig i dessa enorma vågor. Vi sitter i timmar i den hårda blåsten och beundrar dessa små kämpar som kommer i strid ström uppför branten för att byta av sin partner som ligger på ägg. Över kolonin svävar trutar, skuor och petreller på spaning efter något obevakat ägg. På Pebble bor vi på farmen hos Allan och Jackie. Här får vi sällskap vid middagen av några tyska turister. Vi njuter av god mat och en välfylld bar innan vi somnar under resans bästa duntäckningen..! Med laddade batterier får vi vidare till nästa ö som heter Carcass Island.

Vi landar i hård vind på en grässtopp på Carcass och möts av Rod Mc Gill, en mycket trevlig man som bor med sin hustru på öns enda farm. Vi skumpar över kullarna i hans jeep, en trojänare som sett sina bästa dagar. Väl framme vid huset får vi en underbar lunch som serveras av Rhodrigo en chilensk skeppskock. På eftermiddagen beger vi oss ner till stranden där sjöelefanterna finns. De ligger i långa rader på sandstranden, uppskattningsvis är det drygt hundra individer här. De största hannarna har dragit till havs men "ungtupparna" är fortfarande kvar på stranden och bråkar. En vuxen hane väger 3,5 ton och honorna ca 800 kg. Här finns många kutar både

Upland Goose

Rockhopparpingvin

Elefantsäl

årets och fjolårets. Kutarna är svarta vid födseln men växlar snabbt till silvergrå päls. De dias i 23 dagar och växer från 40kg till 180kg på tre veckor. Första turen till havs gör de efter cirka 34 dagar. Födan består av squid och fisk. De kan dyka till 1500meters djup. På stranden sover de tätt ihop i stora "högar". Vi går mitt ibland dem och de verkar inte bli störda av vår närvaro. Några lyfter på huvudet och brölar men återgår snabbt till viloläge. På väg tillbaka från stranden passerar vi en pond(liten sjö) med många gäss och änder. Upland Goose är vanligast här, hundratals par häckar i grästuvorna.

Dagen därpå är det lugnt väder...! Mycket ovanligt enligt de bofasta. Vi går med båt till West Point där Albatrosserna häckar. Tack vare det lugna vädret kan vi gå runt ön med båten. Vi får sällskap av delfiner (Peal Dolphins) som leker framför stäven. När vi passerar udden The Devils Nos ser vi den stora albatrosskolonin högt upp på klippan. Vi lämnar båten och vandrar upp till kolonin, det är en fantastisk vy med tusentals Blackbrowned Albatross i förgrunden och havet bakom. Det är ruvningstid nu och det är trångt mellan boplatserna, det skivas och bråkas när någon landar på fel ställe eller kommer för nära någon annans partner. Paren håller ihop livslångt och de är mycket sociala med varandra man ser dem ofta dansa och gnugga näbbarna mot varandra. Albatrossen är världens största flygande fågel med ett vingspann runt 3 meter. Den förekommer i Antarktiska oceanen och i Stilla havet. Arten livnär sig på krill och småfisk som de fångar genom att dyka. Vädret växlar och snart regnar det och blåser igen. Vi gör flera försök att ta bra flygbilder men får problem med att hålla kamerorna stilla i den tilltagande vinden. Frusna och blöta går vi tillbaka mot båten. Vi gör en paus och sitter ner på en sten och vips kommer en Straited Caracara och börjar slita i vår packning. Man får verkligen se upp med dessa fåglar de vill gärna sno småsaker som t.ex. kamerafilter oh remmar. Caracaran tillhör släktet falkfåglar men är inte några snabba jägare utan lever mest på as. Det finns flera varianter av arten i syd och Mellanamerika. Här på Falklandsöarna finns den strimmiga Caracaran som är mycket sällsynt. Arten utrotades av de tidiga fårfarmarna då de ansågs som ett hot mot lammen. Stammen har återhämtat sig och det finns nu cirka 500 par på Falklandsöarna och på Terra del Fugio i Sydamerika . Vi får bevittna ett präktigt slagsmål mellan fem caracaran innan vi vandrar vidare mot båten. Efter en gungig färd når vi åter Carcass Island och den underbart goda middagen hos Rod och hans fantastiska kock.

Port Stanley

Gentopingviner

Kungdpingviner

Upland Goose

Vi lämnar Carcass och flyger till Saunders Island där vi möts av Susann och David Paul-Evans som driver en farm på ön. Här provianterar man i "handelsboden" som består av ett rum i ett uthus på gården. Lagret består av ris, pasta, potatis, ägg och en mängd konserverburkar. I ett hörn står en frysbox innehållande bröd, smör, bacon, och färdkött. Efter att ha plockat ihop det nödvändigaste i en låda blir vi körda ett par mil på guppig väg till andra sidan ön. Väl omskakade kommer vi fram till en inredd container som står på sluttningen vid The Neck. Vårt hem de närmaste fem dagarna består av två sovrum och ett kök med gasolspis. Utanför står ett dieselverk som förser oss med el så det går ingen nöd på oss. Utsikten är underbar det är verkligen första parkett. The Neck är namnet på en smal sandsträng som sammanbinder Saunders Island med Elephant Point. Här finns flera stora kolonier med Gentopingviner och ett mindre antal kungspingviner. Längre bort på klipporna hittar vi de stora showartisterna, Rockhopper Penguins. Pingvinerna kommer i flockar från havet och kastar sig upp på klipporna, ruskar på sig och slänger sig sedan i närmaste vattensamling och badar..! när de lekt färdigt i "poolen" hoppar de uppför branten till kolonin som de delar med skarvar och albatrosser. Rockhopparpingvinen är ca.40 cm hög och väger 4 till 5 kilo. För många år sedan jagades de här, man kokade dem och använde oljan. Det gick åt 7 pingviner till ett gallon olja. Numera förekommer ingen jakt på Falklandsöarna vilket gör att djuren inte är skugga för människan. Vi sitter mitt i rockhopparnas "huvudled" utan att de tar någon notis om oss. Det är helt underbart att följa dem så nära och det gör inget att vi får ont i baken och luktar pingvinskit...! Nere på stranden blåser det hårt och Gento pingvinerna hukar sig för att skydda sina ägg och nykläckta ungar. En av dagarna får vi besök av ett polarfartyg som går mellan Argentina och sydpolen. Fartyget är en ombyggd isbrytare från Ryssland. Stranden fylls några timmar av ett åttital kryssningsresenärer i gula regnställ. Vi pratar med några och de gör stora ögon när vi säger att vi bor där uppe i containern..! En av dagarna på Saunders besökte vi pingvinduschen, en kul tillställning där klipp hopparna turas om att duscha under ett litet vattenfall. Halvvägs nedför en brant klippa kommer det ut sötvatten ur berget och här stannar pingvinerna till på sin väg upp mot kolonin som ligger flera hundra meter högre upp. De njuter av att dricka och skölja sin fjäderdräkt i sötvatten. Naturligtvis uppstår det bråk om vems tur det är att vara under duschen. Vi är överens om att dagarna på The Neck var de bästa på hela Falklandsresan. Det var spartanskt boende och äg-

gen och baconet tog slut och det blåser och haglar men vilka härliga bilder och filmer vi har fått här!!

Sista etappen av Falklandsresan gick till SeaLion Island som är den sydligaste ön i ögruppen. Här finns en mycket fin lodge som drivs av Jenny Luxton, en varm och god kvinna som verkligen tar hand om sina gäster. Vi njöt av god mat, fina rum och sällskap vid middagarna av intressanta människor från olika delar av världen. SeaLion Island är känt för sina fina stränder och fantastiska fauna. Här finns mängder av sjölefanter och sjölejon. Stranden patrulleras ständigt av späckhuggare och petreller. Vi gjorde tre tidiga morgonpass vid en naturlig pool där späckhuggare brukar gå in och ta sälar men vi hade inte turen att få vara med om det. Den fjärde morgonen hade vi en fantastisk upplevelse, då fick vi se hur fyra späckhuggare jagade ett fiskstim längs stranden. De har en speciell teknik när de fiskar, flera individer går samman och skrämmer ihop fisk med hjälp av slag med stjärtfenorna. De simmar sen underifrån med gapet öppet och sväljer fiskstimmet. Orcas är den största medlemmen i delfinfamiljen och hanen blir cirka 8meter lång och väger 6 ton. Längs den norra stranden filmar vi ett gäng Petreller som slåss om en död pingvin. Giant Petrel är världens tyngsta flygande havsfågel med långa smala vingar. Den väger 7-8 kilo och har ett vingspann på 2,5 meter. Southern Giant Petrel förekommer även på Syd-Georgien och runt Antarktis. Den kallas "Stinker" för att den lever på as. På samma strand vandrar Magellanpingviner och Gentos på väg till och från fisket till havs. Jenny tar med oss på en rundtur i jeepen och visar oss sjölejonens klippa. En stor hane reser sin man och ryter mot oss. Han försvarar sin nyfödda kut. Southern Sealion är mycket aggressiva till skillnad mot sina nordliga släktingar, så man ska inte gå nära. Mitt på ön finns det små dammar med många fågelarter såsom Night Heron (natthäger), svanar och flera sorters änder. Runt dammarna och även vid havsstränderna växer Tussic gras en sorts kraftigt gräs i stora tuvor som kan bli över två meter höga Dessa tuvor ger perfekta boplatser åt fåglarna och fungerar även som bra vindskydd.

En härligt solig dag avslutar vistelsen på Sea Lion Island och vi tar den flygande "linjebussen" tillbaka till Stanley och sen vidare mot Punta Arenas i Patagonien på Sydamerikas fastland.

Yvonne Bäckstedt

Familjen Rask vet

- Här på Sports i Söderköping har våra gäster tillgång till en mängd olika aktiviteter. Det finns gymträning i alla möjliga former, biljard, golfputting, dart, bowling, m m. Hos oss kan de få mat från vårt uppskattade kök.

Det Finns en bar med fullständiga rättigheter. Vi har en särskild tacobuffé, säger Michael Rask.

- Meningen är att alla gäster ska hitta något för egen del. Kanske aktiviteten består i att bara koppla av framför en storbildsTV och njuta av kommande UEFA-slutspel eller andra sporter som friidrott eller Formel 1.

En sak vet vi som sagt – uppträdande i olika former drar gäster hit. Därför har vi satsat resurser på detta. Som den 13 februari till exempel. Då gästades vi av gruppen Liverpool. En braksuccé! När det kommit drygt 300 gäster var vi tvungna att säga stopp. Beklagligt men sant.

En mycket uppskattad företeelse är just tacobuffén på fredagar mellan 17 - 21. Det har blivit lite av en familjefest. Hela familjer drar in, äter och spelar det som passar åldern. Det här är herrarnas favorit. Enkelt att laga måltiden också, säger Michael. Forts nedan

Nya uppträdanden på gång

Trekamp på eftermiddagen

Tårtor
Smörgåsar
Smörgåstårtor
Hembakat bröd
Exotiska
brickor

TartFixa'n

Fix-området 0121-15555 0739-624646
www.lumiere.nu/tartfixarn

**FIX PUNKTENS
SKO & NYCKELSERVICE**

Cykelreparationer. Dragkedjor till
jackor. Syr båtkapell.

Service på Cyklar

NU 250:- (ord 350:-)

För cyklar ansvaras högst 3 månader
0121-14765

VÅRT GYM ERBJUDER
Månadskort 299:- Ungdom 199:-
Alla pass ingår

kl 17-21

FREDAGAR Tacobuffé med 1 tim bowl. 99:-
LÖRDAGAR Grillbuffé med 1 tim bowl. 199:-

Student / Skolavslutning / Bröllop
Högtidsdagar / Kick off eller grannfesten
Vi fixar maten Ring för caterinförslag

Boka på 0121-197 70
www.sportsarena.se

Sports BK ökar ständigt. Inte minst sedan alla Söderköpings klasser 4, 5 och 6 varit här. De verkar ha stopptrivts. Och många ungdomar fortsätter självmant. Ungdomar har egen träningstid tisdag & torsdag från klockan 17.

Vårt motto är långsiktigt arbete, låga priser och aktiviteter. Och inte minst att umgås och ha kul.

Just nu jobbar vi för fullt med att förbereda en smaklig och fullodig catering för de många studentfester som förestår.

- Det är fler grejer på gång. Men dom avslöjar vi längre fram, avslutar Michael.

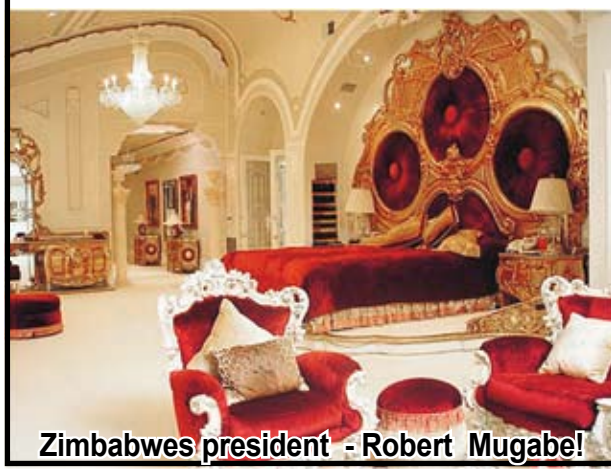
Vidar Jansson

**FRIGGEBODAR
NU 15 m²**

**SE vår utställning
vid Beckers Bil**

LBM AB 0121-216 18, 070-552 16 18

Vem lever i den här lyxen?

Zimbabwes president - Robert Mugabe!

Medan hans folk svälter och dör i avsaknad av vård och livsmedel, ropar han åter och åter på hjälp från omvärlden. Själv lever han och hans familj så här.

(okänd insändare)

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer preliminärt den 27 maj 2010

Du som kan
träna mellan
kl 9-13
måndag till
fredag

Välkommen till oss för instruktörsledd styrketräning. Vi finns alltid tillgängliga mellan 9 - 13 måndag till fredag!

Välkommen att prova!

För frågor eller intresseanmälan ring 0708-13 26 35 eller 0121-14261

★ ★ ★
TRÄNINGSVERKET

Vi inspirerar våra medlemmar att förbättra sin livskvalité
www.traningsverket.com

**OUTLET
210**

**Märkeskläder
till halva priset**

**Öppet alla dagar i Påsk
0121-13441**

Vard 10-19 Lör 10-16 Sön 11-16

Medisox Fabriksförsäljning

Vi på Medisox
önskar alla en

Härlig Vår!

Rabattkupongen nedan kan
kombineras med andra erbjudanden

Vanliga öppettider
måndag - torsdag 8 - 18, fredag 8 - 15

Fixpunkten 0121-15940

10 % mot uppvisande av denna kupong

Gäller tom maj 2010

Medisox

Beställ dina sommardäck redan nu.....

Vi bjuder på montering & balansering

MICHELIN ENERGY SAVER

175/65R14 **850:-**

185/65R15 **950:-**

195/65R15 **990:-**

GOODYEAR

GOODYEAR ECELLENCE

175/65R14 **660:-**

185/65R15 **720:-**

195/65R15 **750:-**

205/55R16 **780:-**

DURO DP 3000

175/65R14 **660:-**

185/65R15 **720:-**

195/65R15 **750:-**

205/55R16 **850:-**

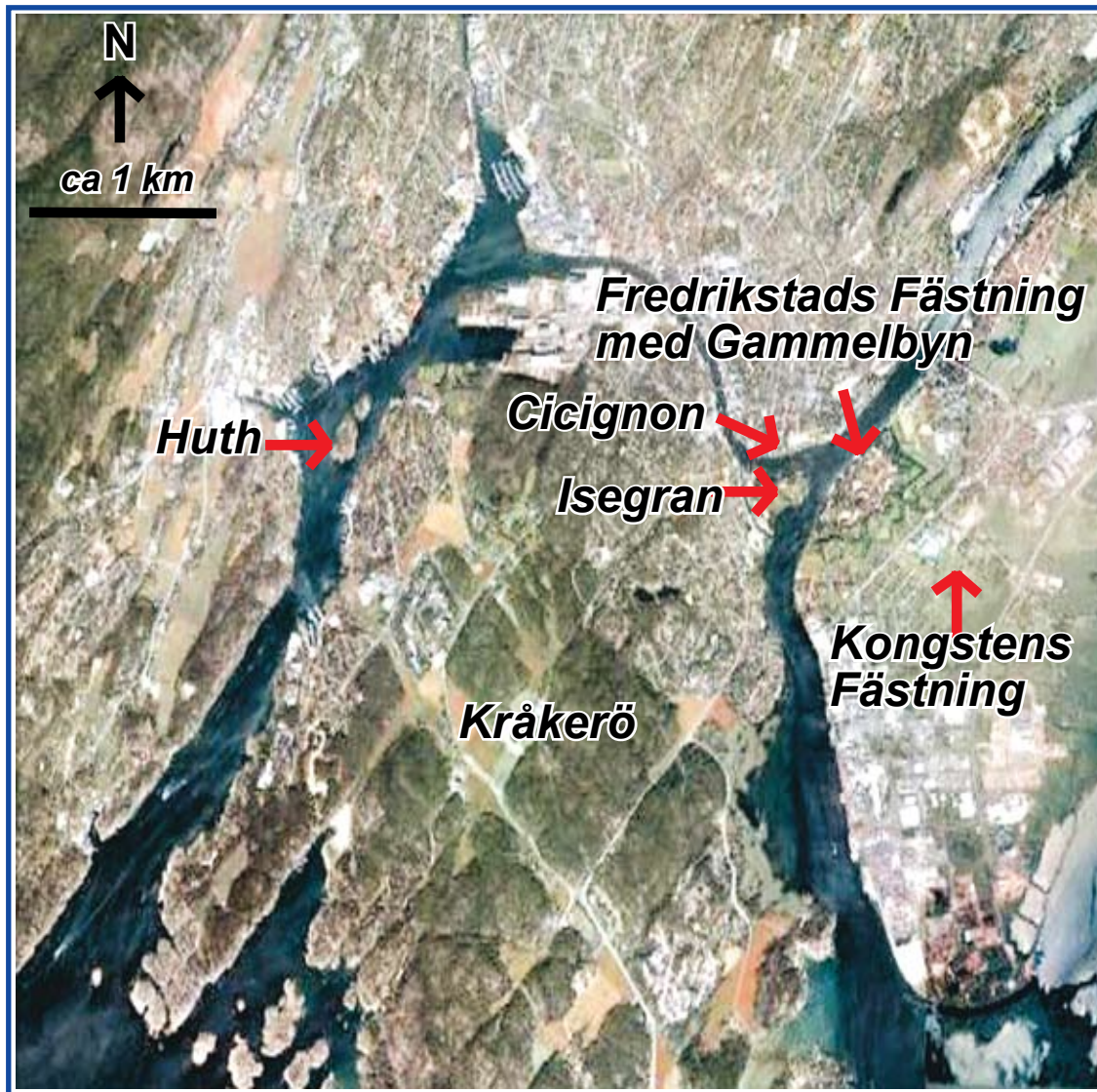
Däckkonomen
fälgar & däck

Söderköping 0121-260860

Din lokala Bil & Däckverkstad

General och Greve Gustav Fredrik Mörner, Torönsborg - framgångsrik vid erövringen av Fredrikstad 1814

kunde man se de svenska örlogsfartygen rada upp sig i båda älvmyningarna. Dessa blockerade snabbt alla farleder mot Fredrikstad. Först slogs den danska flottan ut. Dess båtar låg för ankar med delvis hissade segel. Livgrenadjärernas landstigningsbåtar roddes av 6 roddare. Båtarna hade en lätt kanon i fören. Anfallen understöddes av tungt artilleri från de större båtarna på redan.

Ön försvarades av 1000 normmän spridda på en jägarkedja tvärs över ön. Det norska försvaret bröt snabbt samman, Mörner förvånades av det svaga norska motståndet trots att den svårforcerade terrängen var till försvararnas fördel. Erövringen av ön hade endast kostat svenskarna fyra skadade.

Klockan 2 på eftermiddagen hade svenskarna också tagit fästningen Huth i Västerälven och Rödsbatteriet väster om älven.

Klockan 4 på eftermiddagen angrep svenskarna själva fästningen Fredrikstad vid Östeälven. Kanonbåtar och skonetter öppnade eld mot fästningen. Elden besvarades. Skottlossningen varade till klockan nio på kvällen.

ro mot Fredrikstad.

Mörner lät sin expeditionstyrka besätta Valöarna och förbereda ett fortsatt anfall i riktning Fredrikstad.

Den 2 Augusti fortsatte Mörners framryckning mot Kråkerö för att därifrån påbörja bombardemanget av Fredrikstads fästning. Från de norska befästningarna

Fredrikstads fästning med kringliggande fort skulle normalt varit en hård nöt att knäcka för de svenske. Emellertid hade den danska kommandanten där fört bort en hel del av de kanoner som skulle tjänstgöra vid ett krigsutbrott. Grovt artilleri saknades när svenskarna anföll. I stor utsträckning saknade gar-

nisonen också ammunition och hade otillräckligt med andra förnödenheter för att bjuda framgångsrikt motstånd. Vid krigstillstånd skulle garnisonen bestå av 5.000 infanterister och 300 artillerister. När svenskarna anföll fanns totalt bara 1.200 fördelade på flera befästningsobjekt i och i anslutning till Väster- och Österälven (två älvar leder in till Fredrikstad).

Under dagen föll också fästningarna Cicignon, Isegran och Kongsten, dessa ganska nära huvudfästningen. Kanonbåtar kunde därmed landsätta trupper vid Vaterland.

Klockan 6 på morgonen påföljande dag fattade kommandanten överstelöjtnant Nils Christian på Fredrikstads huvudfästning beslut att hissa vitt flagg och sända förhandlare till generalamiral Puke. Mörners trupper kunde nu via en bro de byggt marschera över till fastlandet. Överstelöjtnanten Skjöldebrand med ett antal östgötaknekter var de första att inta staden. Ordern var att skona staden och dess befolkning.

Örlogsflottan ville senare tillskriva sig segern vid Fredrikstad, måhända var det deras kanoneld som fick fästningarna att ge vika, men de östgötska Livgrenadjärernas bedrift under Mörners ledning kan inte nog betonas.

Vid något som kan liknas vid en ceremoni, överlämnade Fredrikstads kommandant stadens nyckeln till den svenska kronprinsen Karl Johan. Med denna

I början av 1800-talet hade Norge tillhört Danmark under 400 år. En nationell självkänsla hade sedan några årtionden börjat växa fram. Den riktade sig framför allt mot de danska ämbetsmännens maktutövning och maktmissbruk. Nödår och ekonomiska kriser i början av 1800-talet underblåste självständighetssträvandena.

1809 bildades Sällskapet för Norges Vel, av den svenskorienterade greven Jarlsberg. Propaganda om ett samgående med Sverige hade viss framgång.

1813 sände danske kungen Fredrik IV sin arvtogare Kristian Fredrik som ståt-hållare till Norge. Kristian Fredrik fick en stark ställning i Norge och förberedde i hemlighet att ta över Norge och bli dess konung.

Sverige och Danmark var vid den tiden inblandade i fredsöverenskommelser varvid Danmark tvingades överlämna Norge till Sverige.

När Kristian Fredrik i februari 1814 fick order av sin danske kung, att överlämna Norge till den svenske konungen, samlade Kristian Fredrik inflytelserika norrmän kring sig och utarbetade en grundlag

för Norge, som bland annat stadfäste att Norge skulle vara en ärftlig monarki. Kristian Fredrik utropade sig till kung av Norge och det nya statsskicket under-tecknades den 17 maj. (Ett heligt datum för alla norrmän.) Den svenske kungen såg svårigheter i att på diplomatisk väg överta Norge. Han ville ogärna föra krig mot ett land som skulle tillhöra Sverige. Diplomatiska ansträngningar blev emellertid resultatlösa. Svenskarna utnyttjade då i stället, att danskar och norrmän inte var förberedda på krigsoperationer.

Livgrenadjärregementets chef greve Mörner erhöll order att som brigadchef med bland annat resterande delar av östgötaregementet ingå i reservarmén. Bland östgötakompanierna ingick Vikbolandets kompani under ledning av kaptenen Blûm, löjtnanten Mårtensson och fänriken Fridulf. I juni månad 1813 avmarscherade förbandet.

Mörners brigad förlades inledningsvis utanför Vänersborg för att i september rycka fram till området norr Uddevalla i Bohuslän. Till nyåret hade förbandet omgrupperat till Taunum. Förbanden bytte regelmässigt förlägningsområden i Bohuslän för att lätta på bördan för civilbefolkningen som fick ha stora

soldatanhopningar på sina gårdar.

I början av juni 1814 började det röra på sig för Mörners brigad. Vid denna tid anslöt sig de, från den tyska och danska fronten, hemvändande trupperna till den norska fronten. Den svenska armén bildade två armékåror för insats mot de motspänstiga norrmännen. Förutom dessa kåror bildades en expeditionskår under Mörners ledning. Mörners uppgift blev att i operationernas inledning sätta sig i besittning av Valöarna (en ögrupp utanför farlederna in mot Fredrikstad).

Anfallet påbörjades den 29 Juli. Svenskarna satte in 45.000 i landtrupper. Mot detta stod 33.000 norska, dåligt utrustade och dåligt utbildade. Prins Karl Johan ledde själv de svenska styrkorna. Fältmarskalk Hans Henrik von Essen var sekundant.

Från Strömstad utgick i gryningen Mörners expeditionskår. Soldaterna var fördelade på 90 stora skär-gårdsbåtar. Örlogsflottan hade till uppgift att skydda Mörners landstigningsstrupper. Brist på vind tvingade dock örlogs- och skär-gårdsflottan att uppskjuta landstigningen. De norska förbanden på Valöarna passade då på att lämna sina ställningar och i snabb takt

Copyright Fredrikstad kommune

Kongstens Fästning hörde nära ihop med huvudfästningen i Fredrikstad. I bildens mitt syns uttorkad vallgrav.

nyckeln för kronprinsen ut till svenske kungens skepp och lade nyckeln vid hans fötter.

Svenskarnas förluster vid Fredrikstad var totalt 7 döda och 10-15 sårade.

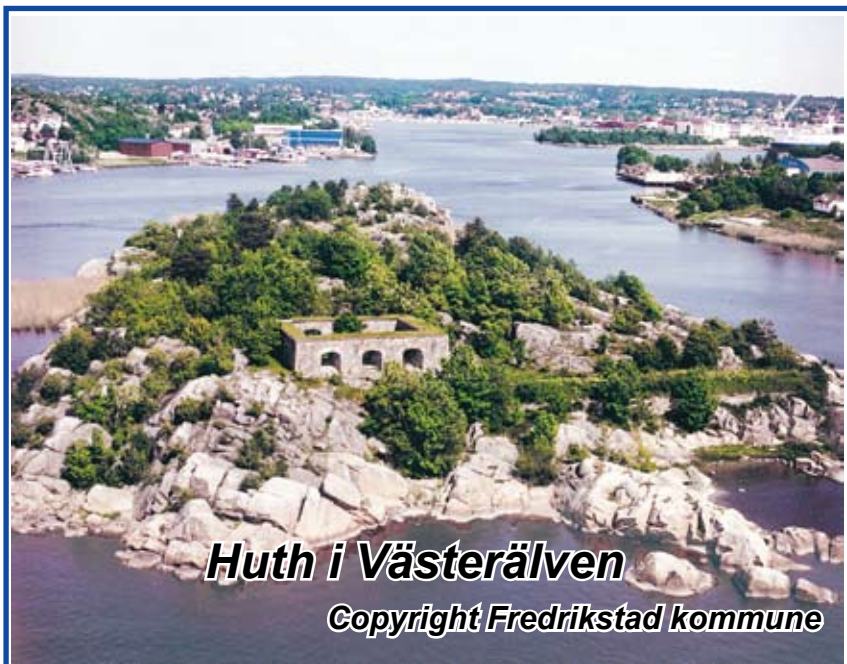
Och nu till kopplingen mellan anfallet mot Fredrikstad och söderköpingsbygden: 1809 fick Greve Gustav Fredrik Mörner, genom arv, Torönsborg. 1811 blev han regementschef för Kungl Livgrenadjärregementet i Linköping. 1814 ledde han

Isegran

Fredrikstads Fästning med Gammelbyn

Copyright Fredrikstad kommune

Huth i Västerälven

Copyright Fredrikstad kommune

Isegran

Copyright Fredrikstad kommune

framgångsrikt delar av sitt regemente vid anfällen på bland annat Kråkerö och fästningen Huth.

Vad hände med fästningens kommandant efter det att han överlämnat fästningen till svenskarna? Och vad gjorde svenskarna åt det armode mötte bland civilbefolkningen i Fredrikstad?

Fästningens kommandant Överstelöjtnant Nils Christian ställdes inför norsk domstol (normmännen fick hög grad av självbestämmande genom unionen med Sverige). Han anklagades för att ha övergivit fästningen utan grund, för att inte i tid sört för att Kråkö var försedd med batterier och lämpliga försvarsmöjligheter och för att han underlåtit att undersöka hur ammunitionstillgången var, att han inte hållit krigsråd innan fästningen övergavs, för att försvarsanläggningarna Isengarn och Cicignon inte var utrustade med kanoner och slutligen för att inte fört ut garnisonen samlad från fästningen efter kapitulationen.

Straffet kunde bara bli ett: Döden.

Efter massiva påtryckningar från soldater och Fredrikstadsbor ändrades till slut straffet. Han blev istället förvisad från Fredrikstad.

Civilbefolkningen hade, som skrevs inledningsvis, lidit svårt under den danska tiden. Fästningens kommandant var också delaktig i detta. Han brydde sig, men var inte kompetent nog att även sörja för Fredrikstads civilbefolkning, som till still stor del fanns inom fästningens vallar. När svenskarna förstätt vidden av detta, sände de ett skepp till Göteborg. Detta återkom fullastat med proviant som delades ut till invånarna i Fredrikstad.

När totalsegern för de svenska var ett faktum, bosatte sig de svenska adelsmän och befälhavare, som deltagit i erövringen, i Fredrikstad gammelby. Där bodde de sig en tid efter anfallet mot staden. Gammelbyn är bevarad än i dag.

Forten finns kvar. Åtskilliga av de hus som då togs i anspråk kan man ännu beskåda. Här nedan följer en redogörelse över vem som bodde var.

Petter Bulls Gård: general greve Gustav Fredrik Mörner. Apotekargården: fältmarskalk greve von Esen. Materialgården general Sparre & Lewenhaupt. Kommendantgården: hertig Oscar. Tullkaserner: Bremer, baron Posse, som ledde invasionsstyrkan över Svinesund samt greve Posse, som ledde invasionen av Fredrikstad.

Av livgrenadjärerna från Vikbolandet erhöll Bergquist, Sporre, Hector och Lejon, samt beväringssmannen Svensson från Konungssund socken, tapperhetsmedalj.

Detta har sammanställts efter redogörelser av Harry Glosli, en god vän till framlidne greve Magnus Stenbock av Herrborum, samt av Överstelöjtnant Lars Eliasson Livgrenadjärregementet.

Harry Glosli, bosatt i Fredrikstad, har under årens lopp målat många tavlor föreställande historiska händelser till sjöss. Nymålade tavlan på omslaget av tidningen föreställer sjöslaget vid Fredrikstad. Till vänster i bild ser vi svenske kungens skepp "Gustav

Den Store". Bortom detta skönjer vi svenska skeppet "Galathe" och i mitten "Experiment". De danska skeppen ligger för ankar med delvis hissade segel.

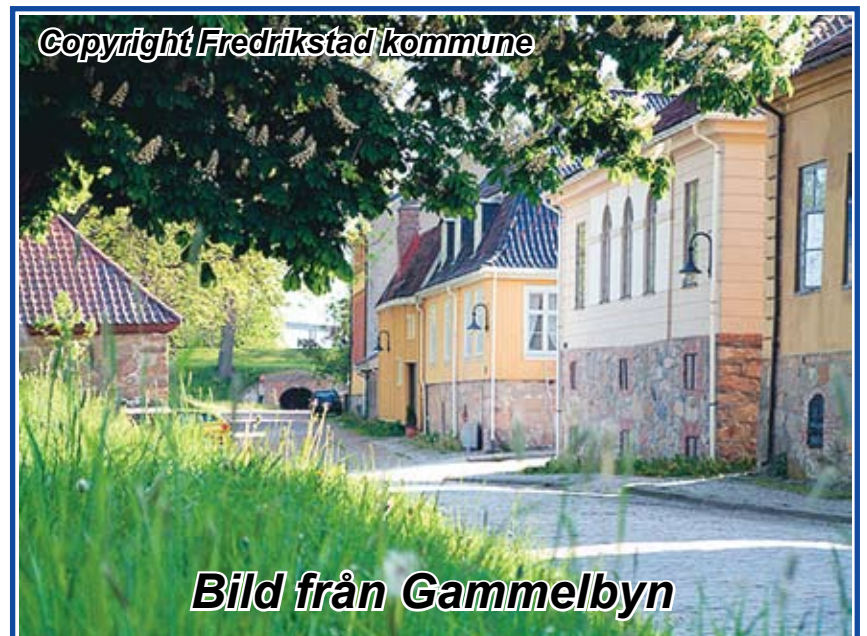
Tavlan inspirerade till denna artikel.

Ett stort tack Till Harry Glosli och Lars Eliasson.

VidarJansson

tidigare regementsofficer vid Kungliga Livgrenadjärregementet i Linköping

Fredrikstads historiska delar är väl värda ett besök

Copyright Fredrikstad kommune

Bild från Gammelbyn

Portarna till vår stad

- nog dags för byte

lilla tidningen har vid flera tillfällen tagit upp frågan om infarternas till sta'n utformning. Läget är bedrövligt. Vi har två skyltar. En på vardera sidan av huvudbebyggelsen vid E22. De är gamla. Urgamla. Ser mestadels skräpiga ut. De ska tjänstgöra som "dragplåster" till vår stad.

Ann-Louise Kroon (bl a ledamot av kommunfullmäktige) har nu motionerat om saken. Hon anser det vara av vital betydelse att staden får ett proffsigt budskap i proffsigt utseende vid våra infarter. Ann-Louise vill att funderingar inte bara görs vad gäller tavlor vid nuvarande infarter, utan att också funderingar och planer görs för den dag då informationen måste flyttas till den nya sträckningen av E22.

Det gäller att inte krångla till kommande avfarter. Det måste bli lätt att nå Söderköping. Inga kilometerlånga kringvägar. Här behövs ett samråd mellan vägverket och söderköpingsborna, anser Anne-Louise.

lilla tidningen tog nyligen några bilder på nuvarande skyltar. Kommentarer överflödiga.

I samband med att bilderna togs, ringde redaktionen upp Barbro Mellqvist för att höra om något var på gång. Barbro upplyste om att förberedelser pågår med att byta ut skyltarna. -Idealet vore om vi kunde få skyltar som vi kunde manövrera från våra datorer. Då skulle budskap kunna bytas ganska ofta. Kontinuerligt kunde här enslås vad som händer i Söderköping. Vi kan på så sätt få aktuella budskap och "levande" informationstavlor, säger Barbro. Hon hänvisar dock till att allt bara är funderingar. Men önskemål.

En motion lär ta tid innan den behandlas och kan leda till något konkret. Men nu är det hela uppmärksammat, Synd bara, att det nog inte blir någon förändring till sommaren.

Det skulle ha behövts.

Vidar Jansson

Vårnyheter!

GIRUNT
nytt märke i butiken

Nybrogatan 9
0121 - 100 08

EVABODEN

Vårnyheter!

Sticks favoriter i Fresco eller till de från Svarta Pärlan

Fresco - ett härligt bomullsgarn i 14 färger

Nya mönster i Tilde!

Ett blandgarn i 50% bomull 50% Akryl

Pyntet!
Barn & Familj-smycken i Silver från Kales-smycken

GIRYBODEN
Smycken & Årsnät

www.smyckenaannat.se Skönbergsgatan 8 - 614 30 Söderköping - Tele: 0121-126 39

Pernilla Svenre Braez
OddMolly BitteKaiRand
Desigual **Vår i butiken!**
Line of Oslo
Ilse Jacobsen Apair Camper
Modström DeeDay NygårdsAnna
Becksöndergaard Dbrand
Humanity Kamelo Vintage by Fe
Jascha Ti Mo Sneaky Fox

RÅH
lundahl pettersson

M-F 10-18 L 10-14
Skönbergsgatan 5 Söderköping www.rahofscandinavia.se

Om det har varit knepigt att bo i sta´n denna vinter så har det varit desto trevligare på landet

Här är snön alltid ren och vit - gnistrande när solen lyser. Jag kan inte minnas när vi hade en så här underbar vinter tidigare. Tre hela månader med obrutet snötäcke.

Vi ser efter våra fåglar. Och rådjur också. Och oss själva då och då. Det har varit mycket ute i år. Härliga vandringar i vinternatur. Lite skidåkning i markerna och härliga dagar i fjällen.

På vintern är det många trevliga evenemang. Försöker hänga på där. Teater, föreläsningar, kurser, utställningar.

Och så jobba med denna tidning. Men det är bara kul.

Att bara vara hemma och umgås är inte heller fel. Någon bok att läsa. Eller resa att förbereda. Att bara ha det mysigt tillsammans är underbart. Tänk att sitta i köket och höra veden i spisen spraka och känna värmen.

Jag älskar livet. Det har så oändligt mycket att ge bara man

ger det en chans.

Har lagt ner några bilder på den här sidan som i viss mån kan illustrera det jag menar. Allt behöver inte kosta så mycket.

Någon har sagt: Den som gläds åt lite har mycket att glädjas åt.

Vidar

Glädjas åt andras glädje

På skidor

Vrå i hemmet

Mellandagsvecka till Tallinn

Rådjur vid köksfönstret

Tallinn
Julmarknad mellandagarna

Skönhet i det lilla

GITTAN'S MASSAGE & FRISKVÅRD

SKÖNBERGAGATAN 8

Klassisk massage

Fibromassage

Lotorpsmetoden

TIDSBOKNING 0709 68 88 59

VÄLKOMMEN

LIVSLUST & ENERGI?

Stel i nacken eller ont i ryggen?

PROVA YOGA?

Mjuka rörelser - meditation - avslappning

DROP-IN

Ingen föranmälan behövs!

Måndag kl 19.00 - För vana utövare

Onsdag kl 19.00 - Mjuk Yoga för rygg & nacke

120,- / gång eller 10-kort 1000,-

Välkommen till Yogastudio LEVA
Hammarvägen- Dockgärdet- Söderköping
Anne-Louise Kroon, Cert. Yogalärare
Tel 070-76 83217

**KLIPP ut annonsen och PROVA
1 gång GRATIS (Gäller nybörjare)**

"Ta er tid"!

Se er
omkring!

Det sköna
finns ofta
nära...

Välkommen in!

Öppet måndagar & torsdagar 9 - 17
Kom gärna in, så bjuder vi på en kopp kaffe!

HÄLSNINGAR MARIE ANDERSSON, FONUS SÖDERKÖPING

FONUS

ÖST

SKÖNBERGAGATAN 11 · TEL 0121-14640 · WWW.FONUSOST.SE

Välkommen in till oss
så berättar vi vad Nordea
kan erbjuda just dig!

Prästgatan 3
614 21 Söderköping
Tel 0121-24 650
nordea.se

Nordea

VI FORM

Rådhusstorgets Pizzeria

Fullständiga rättigheter

PIZZA-KEBAB-GRILL-SALLAD-GYROS-CHICKEN-FALAFEL

Tel: **102 22**

OBS! VI HAR
FÄRSKA
CHAMPIN-
JONER

Lunch
59:-

Öppet 11 - 21
Lunch mån-fred 11 - 14
Välkommen!

Påskerbjudande!

Vid fotvårdsbehandling erhålles ett fotvårdspaket.

Gäller vecka 13 och 14.

På Fri Fot

Medicinsk Fotvård

Vårspecial!

10 % rabatt på benvaxningar.

Gäller under hela april och maj.

Christina Forsman • Dipl. Foterapeut
Ågatan 17B, 614 34 Söderköping, 0121-260060

KONFEKTHÖRNAN konfekter tidningar

Sportfiskeavdelning
med allt inom fiske

Rådhusstorget 1, tfn 0121-210 57

Efter en lång, snöig och kall vinter ser jag fram emot att få ta del av vårens ljusa och sköna händelser. De brukar ofta rada upp sig som pärlor på ett halsband vartefter snön och kylan försvinner. Ännu är vintern kvar och lördagen den 13 februari var också en snöig och gråkall dag. Trots kylan blev flertalet människor uppgående om att vi fick förmånen att vara med på ett event i butiken hos formgivare Anna Doll i Söderköping. Anna Doll och Fru Kost hade bjudit in till en härlig eftermiddag för både kropp

och själ. Elisabeth Ingvarsson alias Fru Kost är diplomerad kostrådgivare och säkert bekant för många genom sitt delägarskap av Sofies Gärd i Söderköping.

Dessa kvinnor älskar snygga och sköna former. Det kan vara något vackert att titta på eller något som känns skönt när det ligger i handen eller hur vi mår både fysiskt eller psykiskt. Denna lördagseftermiddag blev jag och många med mig inspirerade av både mat, dryck, färg och form. Det var fantastiskt att få

komma in i butiken och piggas upp av alla vackra färger och prylar som man kan köpa och bli inspirerad av samt den vackert uppdukade maten.

Fru Kost hade tillagat en GI-buffé med bl.a. asiatiska spett av smörfisk, sallader med bönor, linser, valnötter, rucola, soltorkade tomater och kycklingspett med ingefära. Medan vi åt och drack så berättade Fru Kost om hur viktigt det är med en balans mellan hur och vad vi stoppar i oss samt hur mycket vi rör på oss.

Hon menar att det inte finns några genvägar till ett smälare liv med hjälp av alla suspekta bantningsmetoder som florerar nu för tiden. Utan vi ska försöka tänka på vad vi äter och hur vi mår av maten.

Hon tog oss med på en visuell resa i matbutiken för att åskådliggöra vad som finns i olika livsmedel. Det var allt från att köpa ett bra bröd med surdeg i till att strunta i alla dessa mejeriprodukter med konstgjorda frukt och bär-tillsatser. Vidare så gav hon oss tips på bra mellan-

Påskan framlockad med riktigt bra priser!

Glad Påsk!

GARVARBODEN SÖDERKÖPING

Storgatan 2 Telefon 0121 - 10040

Hemsida www.garvarboden.se

E-post info@garvarboden.se

När du
vill vara

lite
annorlunda

Söderköping
0121-15533

Storgatan 5
Söderköping

Elisabeth Ingvarsson

Anna

mål att ha som reserv under dagen. Ett kokt ägg, en burk med nötter eller en banan passar jättebra till att hålla

förbränningen i gång. För om vi äter var tredje timme så slocknar aldrig brasan utan vi mår bra, är mätta och

förbränningen hålls igång. Efter Fru Kost så blev det Anna Dolls tur att visa

andra former. Hon visade upp en hel del smarta, snygga och roliga hushålls och köksprylar, vilka hon hade specialpriser på dagen till ära. Bl.a. en salladsslunga i gummi med formen av en hink. Sedan så var det dags för lotteri där man kunde vinna på sin biljett. En designad väska och Marga-

rethe skålar designade av Sigvard Bernadotte var några av sakerna som några lyckliga vinnare fick med sig hem. Anna tänker ordna fler "partyn" under våren med olika aktiviteter. Vilket säkert många med mig ser fram emot. Tyvärr så vann jag ingen av dom fina sakerna

men jag kände mig ändå väldigt nöjd över att fått vara med och bli inspirerad av form i dess olika slag.

Christina Forsman

"Tänk att få ha sitt fritidsintresse som dagligt jobb! Tänk att få ha lika roligt varje dag!"

Orden är Elise Garstads - Elise, som den 1 juni förra året startade Lisas Handarbetsbod på Rådhusstorget.

Elise har stickat och virkat sedan hon var femton år. När hon så blev tillfrågad om hon ville ställa upp i stickbutik på Skönbergsgatan - som hjälp i affären och som ledare av en nystartad stickjunta var hon inte sen att tacka ja.

Elise stortrivdes i stickbutiken och tanken på att starta ett eget företag började spirera. Familjen uppmanade och stöttade planerna och när hon tänkt färdigt gick hon en starta-eget-kurs. Nu gällde det att hitta någonstans att hålla till med verksamheten. Som en skänkning från ovan råkade lokalen på Rådhusstorget bli ledig just då och det hela rullade i gång.

Elise är oerhört serviceinriktad och brinner för att ställa upp för sina kunder. Med gott humör tyder hon konstigheter i stickbeskrivningar, hjälper till med att

beräkna garnåtgång och demonstrerar hur man stickar en häl eller virkar halvstolpar. För Elise "finns inget stopp". Det händer att hon tar frågorna med sig hem för att komma med lösningen nästa dag.

Hos Elise är det inget krav på att - som vanligt är - köpa garn om man köper ett stickmönster eller tvärtom. Och om man önskar ett garn, som hon normalt inte har i lager försöker hon alltid att hitta det hos sin leverantör. Pensionärer får 10% rabatt på sina inköp.

Och kunderna visar sin tacksamhet och uppskattning. Medan jag sitter och pratar med Elise plingar det ofta i dörrklockan. Det är kunder som kommer in och handlar, byter några ord eller lämnar över en kruka med påskliljor. Så fick hon också NT:s "Dagens ros" för några veckor sedan.

Med den personligheten är det naturligt att Elise håller en stickjunta och en stickkurs i gång. Juntan,

som består av 18 damer av olika åldrar, träffas en gång i veckan i handarbetsboden för att sticka tillsammans. Det är mormödrar, mammor och två små tioåriga tjejer. Även stickkursens medlemmar samlas en gång i veckan. Om det visar sig att intresse finns startar Elise gärna ytterligare kurser. Det finns som sagt inget stopp!

Vad stickar man då i Söderköping? Svaret är: allt möjligt - från halsdukar till de mest avancerade skapelser. Fast den gångna kalla vintern blev det många Olympiatrupps-mössan, som gjorde slut på lagret av blått och gult garn. Handarbetsboden sålde material till 50 mössor.

Elise tog chansen att förverkliga sina drömmar och ser ljus på framtiden. Hon är tacksam för sitt glada

lynne, sin lojala familj (maken Anders har hand om

Lisa's Handarbetsbod

Gillar du tanken på att kunna sticka är du välkommen på kurs måndagar 17-19 samt fika förstås! Värnyheter på ingång! Pensionärer har 10% på garn o broderier! Har du problem med stickningen eller inte förstår mönstret kom in så lösas vi det. Välkommen!

Rådhusstorget 0121-10426 0702-304341

lagret och finns ofta i affären då han inte arbetar) och sina egna gedigna handarbetskunskaper (mamma Majvor har haft handarbetsbod i Stockholm i 27 år). Då

Majvor startade fanns 2000 handarbetsaffärer i Sverige. I dag finns det c:a 200!

Birgitta Ahlbom

Bröd från STENUGN

smakar alltid bäst

Vard 8-18
Hagatorget

www.janneshembageri.se

Lörd 8-14
0121-10052

Småstadsprofiler

och anekdoter!

Christina Forsman
Levnadsglad och engagerad fotvårdare som gillar att skriva av sig då och då!!!!

Bengt-Olof "Gasart" Pettersson

galenskap. Otaliga är alla dessa händelser över hur han träffade Kungen åkandes uppe i Kanalen till hur han skapade sina ångmaskiner till hur han hittade på en massa hyss för olika människor. En historia som jag fick berättad för mig förra året var hur Lasse hade fått tag på en häst någonstans och skulle gå hem till vedhandlare Martin Forsling på Margaretagatan för att skoja med honom. Lasse sprang upp och ringde på och bad att Martin skulle komma och hälsa på en kompis som stod utanför. "Jag e inte hemma" sa Martin. "Men jag ser ju skorna" sa Gustis när han hojtade genom brevvinkastet. "Ja, men jag har två par" sa Martin. Nu blev inte hästen huvudfigur i den här historien men just för att Lasse var så påhittig så blev den väldigt rolig.

Nåväl, jag skulle kunna skriva ganska länge om dessa personer men utrymmet räcker inte till, men däremot så kan dessa personer finnas lite grann i våra sinnen och tankar och genom deras existens förs anekdoter och kulturer vidare tid efter tid. Vilket gör att historien fylls på och kanske berättas vidare till kommande generationer. Spännande, eller hur?

Christina Forsman

många år som helst. Han har lyckats med något som jag tror att ingen har lyckats med tidigare. Nämligen att vara superkändis i Sverige och till och med i Europa utan att själv veta om det. Många människor kämpar med näbbar och klor för att uppnå det kändisskap han besatte.

Under min arbetsperiod på Skenäs så fick jag ge en och annan färdbeskrivning. En pappa skulle besöka sin son och skulle åka från Småland till anstalten på Vikbolandet. Pappan skulle åka igenom Söderköping och visste inte var man skulle svänga av från E22. Jag frågade om han hade sett en vinkande man vid kanalbron?" Jovisst! Ja, där

ska du svänga till höger". Vi skrattade gott båda två åt att vi använde Gasart som levande trafikmärke. Lite vansklig kanske i och med att han faktiskt stod på olika ställen i Söderköping och vinkade.

En annan person som många av oss kommer ihåg är Nils "Räv-Nisse" Lundqvist. Om Nisse kan man berätta många historier och dom som jag har hört är bara en droppe i havet av alla som finns. Det är allt ifrån hur personalen på Birkagården lockade med väfflor för att han skulle komma ner så att dom kunde bada honom till hur han byggde sitt flygplan inomhus. En av de bästa anekdoterna om Nisse fick jag berättat för mig av en

kompis. Och den är banne mig roligast. Jo, Nisse gick ner på socialen och bad om pengar till en ny moped "Den gamle mopeden e så dålig så jag blir ju ormbiten när jag åker vid dikesrenen". Jag skrattade som sjutton och frågade kompis "ja, men fick han någon moped då?" "Nä, han fick ett par gummistövlar." Min kompis snitsade alltså till historien lite. Och det är väl så det går till när sägner och historier förs vidare. Men

oavsett ny moped eller nya gummistövlar så minns jag Nisse väldigt väl åkandes mellan Sörping och Norrköping för att göra skrot-handelsaffärer.

När man väl sätter sig och skriver om speciella personer så kan man hålla på hur länge som helst. Men en som jag till slut vill nämna är Lasse "Gustis" Gustavsson. Denne man som hela tiden höll sig i gränslandet mellan överintelligens och

Det ändrar sig...

A group of 40 years old buddies discuss where they should meet for dinner. Finally it is agreed upon that they should meet at the Gausthof zum Lowen restaurant because the waitress's there are young and pretty.

10 years later, at 50 years of age, the group meets again and once again they discuss where they should meet. Finally it is agreed that they should meet at the Gausthof zum Lowen because the food there is very good and the wine selection is good also.

10 years later at 60 years of age, the group meets again and once again they discuss where they should meet. Finally it is agreed that they should meet at the Gausthof zum Lowen because they can eat there in peace and quiet and the restaurant is smoke free.

10 years later, at 70 years of age, the group meets again and once again they discuss where they should meet. Finally it is agreed that they should meet at the Gausthof zum Lowen because the restaurant is wheel chair accessible and they even have an elevator.

10 years later, at 80 years of age, the group meets again and once again they discuss where they should meet. Finally it is agreed that they should meet at the Gausthof zum Lowen because that would be a great idea because they have never been there before.

Utökat sortiment!

för **Rakning & Hårvård**
Datatillbehör
Kameror
Framkallning

SÖDERKÖPINGS RADIO TV
Margaretagatan 23 0121-13200

VATTEN- & ENERGIDAGAR

Fre 26/3 kl 12-18 Lör 27/3 kl 10-14

Fina erbjudanden från våra leverantörer

Rörservice
Installationer och försäljning

Thermia
Värmepumpar

AQUA EXPERT - vattenprov 200 kr
vid kontant betalning*
(ord. 395:-)

Hafa® - lämnar 20% rabatt
på hela badrumsboken*

Rörservice
Pelletsvärme AB

Camina EcoTecAB - kampanjerbjudande på
vi värmer människor
braskamin med installation*

LANDY VENT INTERNATIONAL AB - paketerbjudande på
braskamin med skorsten*

AGROL - lämnar 150:- rabatt
per ton eller pall (för omg. lev.)*

*Gäller vid beställning dessa dagar.

0121-10 100 | Virkesgatan 6 | Söderköping | rörservice.se

Blev senaste elfakturan en chock?
Kom och prata alternativ värme med oss!

Nyttja ROT-avdraget!
50% tillbaka på installationskostnaden
Upp till 50.000:-

Söderköping är knappast känt som en kommun med en spännande utveckling. Men i programmet Vision 2020 ska Söderköpings kommun ta fart och växa med 2000 personer. Man vill värna om småskalighet, trygghet och kvalitet

Kraftfull politisk styrning och samarbetsvillig myndighetskultur nödvändigt för att nå målen 2020

av Dag Södling

Visst låter det här bra, men verkligheten den här snö- vintern har snarare blottat en brist på kvalitet, nära tillgänglighet och säkerhet på stans gator som är oro- ande. Äldre personer och funktionshindrade har varit särskilt utsatta pga. urusel snöröjning och olycksris- ker med fallande istappar och snösjok från taken. Här har varken kommunen eller fastighetsägarna bidragit till kvalitet och trygghet

En av landets mest åtråvär- da kommuner Enligt Kommunguiden är det påfallande hur välskött Söderköpings kommun är. I ett inlägg i debatt NT lägger Alliansens företrädare ut texten om Söderköpings alla kvaliteter, som en av landets mest åtråvärda kommuner att leva och verka i. Det är inte små ord från en liten kommun i skuggan av två stora städer, vars näringsliv och infrastruktur den är helt beroende av. Enligt texten tycks alla samhällssektorer här vara lika väl tillgodo- sedda. Och utveckling på en rad områden sägs vara i full gång. Men visionerna för Söderköping 2020 kan verka väl högtflygande. Mer en luftig politisk sufflé ett valår än genomarbetad samhällsplanering.

Men finns det inga svaghe- ter? Därför kan det kanske fin- nas skäl att se på utveck- lingen i kommunen ur några fler synvinklar. Söderköping har en svag egen arbetsmarknad och tycks inte anstränga sig nämnvärt för att bredda den. Här lutar man sig massivt mot grannkommunen. Det lokala näringslivet, Svenskt Näringsliv och inhyrda kon- sulter har kritiserat kommu- nen för bristfällig dialog och drag av självgodhet.

Hur bra mår näringslivet? I näringslivets årliga skatt- ningar av kommunernas näringspolitik har Söder- köping halkat långt ner. Det vittnar knappast om god omsorg om det lokala arbetslivet. Om Söderkö- ping vore så åtråvärt att att bo och etablera sig i, borde nya jobb i nya företag inte vara en sällsynthet. Trots att hälften av inneväarna bor i

landsbygdssdelen, så saknas i stort kommunala ambicio- ner att bredda näringslivet där. Ett tvärt nej från kom- munledningen till engage- mang i Östra Ryds biovär- meverk är inte bara nej till en bra miljöinsats, utan en markering att utveck- ling utanför tätorten inte är aktuell. Det är egendomligt att politikerna inte ser den utvecklingspotential som finns i de mindre tätorterna.

Är inte landsbygdssdelen ef- tersatt? Det bor ungefär lika många invånare i landsbygdssde- len som i staden. Att inte arbeta för nya utvecklings- möjligheter här, är mer än lovligt trångsynt. Det finns en ökande trend bland unga barnfamiljer och pensionä- rer att bo och leva i trygg, naturnära miljö. Genom IT-tekniken kan företagare i bl.a. kunskaps- och servi- ceföretag välja att bo långt ut i glesbygden. Här borde kommunen helhjärtat bidra till att bl.a. bredbandsnätet blir utbyggt.

I hela kommunen har vi bara en åretruntöppna lanthandel kvar. Försvinner också Bottna Handel, så försvinner, liksom i Östra Ryd, bensin/ dieselmacken, paket- apo- teks- och systemutlämning i hela landsbygdssdelen. Allt vackert tal om att kust- och skärgårdsbefolkningen, liksom landsbygden, ska få åretruntöppna servicepunk- ter med både kommersiell- och samhällsservice, blir nog inte mer än tomma ord. Det motsatta gäller i grann- kommunerna I Arkösund och Gryt/Fyrudden satsas det stort på utveckling. Inte minst för att möta den ökande turismen. I Tyrislöt, som är Sankt Annas knut- punkt för besöksnäringen har inget hänt. Kommu- nen är stor markägare där, men verkar inte intresserad av att satsa på Tyrislöt som nav för skärgårdsturismen. Utbyggnad av hamnen för- dröjs hela tiden och parke- ringsproblemen är akuta. Boende och näringsställen för besökare i Tyrislöt är helt otillräckliga.

Tillväxt utan nya bostäder? I Söderköping har bostads- försörjningen varit eftersatt i årtal. Ramunderstaden har inte tillåtits bygga hy-

reshus sedan 1992. En för- utsättning för den tänkta befolkningstillväxten är att det åter byggs hyreshus. Men trots att det åter är eko- nomiskt lönsamt att bygga för hyresboende verkar det inte finnas någon planering för sådant i kommunen.

I landsbygdssdelen är det flera årtionden sedan det byggdes bostäder i någon omfattning. Om det inte byggs för inflyttning i de mindre tätorterna, så fort- sätter barnunderlaget i sko- lorna att minska och kvar blir de allt äldre pensionä- rerna. Den som vill bygga för fastboende på landsbyg- den och i skärgården möts av en rad hinder; ovänliga attityder och byråkratiskt krångel med segdragna planärenden. Att få bygglov för åretrunt- boende är en lång och på- frestande process för den sökande. Om det överhuvud ges bygglov, är det bara tätt invid befintlig bebyggelse. Detta samtidigt som ny fritidsbebyggelse behandlas både generösare och snab- bare. Det är särskilt illa att unga barnfamiljer som vill etablera sig i glesbygden, drabbas av kommunens ne- gativa inställning. De nega- tiva attityderna tycks främst bottna i en föreställning hos de ansvariga tjänstemännen att vi på landsbygden bara är tärande.

Vem har råd att köpa hus i Sankt Anna? Fastigheter till försäljning går undantagslöst till ka- pitalstarka fritidsboende. På det här viset urholkas befolkningsunderlaget i glesbygden alltmer. Som en följd minskar barnantalet i skolan och det redan svagt serviceunderlaget krymper. Utarmningen av glesbyg- den leder också till att man går miste om duktiga entre- prenörer, som också mött negativa attityder och där- för väljer att etablera sig i kommuner där företags- klimatet är mer positivt. I kustområdet råder påtaglig brist på hantverkare, servi- cefolk och turistmentrepren-örer. Något som dagligen kan avläsas i strömmen av firmabilar från städerna, som kör ut på mornarna och tillbaka på eftermiddagarna. Med mångsidiga hantverka-

re och entreprenörer bosatta på orten skulle byggkostna- der, underhåll och service bli åtskilligt lägre. Men man föreställer sig kanske från ledande håll, att det räcker att bemanna skärgården med inhyrda entreprenörer och servicepersonal ett par knappa sommarmånader. Under resten av året kunde en låst vägbom vid Lagnö- bron vara en kostnadseffek- tiv lösning, som enligt en- visa rykten lär härstamma från närmast berörde chefs- tjänsteman.

Dags att flytta på broms- klossarna? Om det nu är våra politikerns allvarliga strävan att skapa en mer dynamisk utveckling i kommunen, kan en god del av den äventyras av den otidsenliga, sega byråkrati som tillämpas i kommunhu- set, främst inom samhälls- planering och näringsliv. Sedan länge tycks initiativ från kommunpolitikernas sida att effektivisera orga- nisationen ständigt stöta på patrull någonstans. Genom

åren har det inträffat rader av planeringsmissar, grovt felräknade projekt och bud- getöverskridanden, som närmast ansvariga tjänste- män borde lastats för.

Om Söderköping ska nå de utvecklingsmål som Över- siktplan 2006 och Vision 2020 anger, krävs det en mer öppen och samarbets- villig myndighetskultur parad med målmedveten och kraftfull styrning från ansvariga politiker.

Dag Södling

Nyheter i Vårt Spa våren 2010

Vi kommer under april månad byta vårt spa program & leverantör av produkter till Kerstin Florian. Håll utkik efter ny behandlingsmeny på vår hemsida: www.soderkopingsbrunn.se

SÖDERKÖPINGS BRUNN
För en underbar upplevelse

Varmt välkomna!

Skönbergagatan 35, Box 44, 614 21 Söderköping
Tel 0121-10900, Fax 0121-13941

www.soderkopingsbrunn.se

Söderköpings Brunn

Kjell Lundgren ny ordförande i Stadskärneföreningen

Kjell Lundgren

lilla tidningen bad Kjell Lundgren att som nybliven ordförande i Stadskärneföreningen ge oss en inblick i föreningens liv

Jag heter Kjell Lundgren Ottosson och tog över som ordförande i Stadskärnan i Söderköping för ett par veckor sedan.

Jag har sedan år 2000 drivit Hemköp Söderköping. Under ett par år drev jag även Hemköp Valdemarsvik. Det är kul och spännande att

vara egen företagare, speciellt i Söderköping där så mycket händer. Under de 10 år som jag drivit butik har det hänt mycket. Cen-

trum har utvecklats med nya butiker inom olika branscher nya restauranger med varierande utbud. Det har byggts både lägenheter, kontorsytor, butiker och restauranger vid kanalen med följd att det numera inte bara är liv och rörelse där uppe sommarmånaderna. Lägenheterna som byggdes i de gamla siloarna väckte ju uppmärksamhet långt utanför Söderköping och vi fick nästan Stockholmspriser på lägenheterna där också. ....

Stadskärnan i Söderköping har naturligtvis också bidragit till att sätta Söderköping på kartan, inte minst genom Gästabudet som "vuxit ur" Stadskärnans kostym och från och med i år skall arrangeras av en egen förening som drivs gemensamt av Söderköpings kommun, Svenska kyrkan och Stadskärnan i Söderköping. Ett nygammalt arrangemang som kommer tillbaka i år är En dag för barnen som går av stapeln lördagen den 29:e maj. Då kommer det att vara aktiviteter för barn från norr till söder. Givetvis är aktiviteterna gratis för barn, mat kommer att finnas att köpa till överkomligt pris hos våra restauranger. Tanken är att det skall gå gratisbussar från Norrköping precis som det gjorde för några år sedan när det begav sig senast och arrangemanget lockade tusentals besökare till Söderköping.

Söderköping är en lite ort men med stora möjligheter,

det gäller att vi "tar vara på" det. Söderköpingsborna ska trivs och vill handla här, äta på våra restauranger och fortsätta att bo kvar i Söderköping med allt vad det innebär. Så är vi helt klart beroende av våra turister. Det blir trångt i staden, bilar överallt och köer som vi inte är vana vid och kanske mera liv på gator och torg under några veckor, men personligen tycker jag det är värt det till 100 % för att vi skall vara medvetna om att utan dem kan vi inte ha det utbudet som vi har i Söderköping och ett stort antal personer får jobb både på sommaren och ett antal året om.

Något som är väldigt viktigt, inte minst för mig som är inom livsmedelsbranschen är att det finns ett brett utbud av varor och tjänster i Söderköping, Personligen blev jag jätteglad när någon vågar satsa och vi fick t.ex. fick en sportaffär här i Söderköping – en bransch vi saknat innan! . Det registreras ett antal nya företag inom vitt skilda branscher i Söderköping varje år - vilket är mycket trevligt att se!

Det är också kul att se att det antligen byggs mer lägenheter i Söderköping - något som behövs för att vi skall kunna växa.

Det återstår att se hur det går med evighetsfrågan – E22 förbi Söderköping. Blir det en båtlyft? Ny bro? Hur skall vägen dras? Det är en fråga som både skrämmer och lockar. Skrämmer gör den genom att vi är rädda för att bilisterna bara kommer att susa förbi oss istället för att stanna. Lockar gör den genom att vi får chansen att

göra staden trevligare, blir lättare att ta sig fram i både "till bils" och till fots.

Stadskärnans uppgift även framåt kommer att vara att föra samman våra företags önskemål och behov för att de skall kunna leva och frodas och naturligtvis öka i antal.

Föreningen är inte så gammal och mycket arbete har gått åt till att forma den. Jag tycker personligen att föreningen kommit en bra bit på väg och ser framåt att vi har kraft och ork att göra olika arrangemang för oss Söderköpingsbor och hitresta gästerna, men även föreningens bäst "klär sig" för att vara en ort man gärna besöker ofta och kanske vill bo i.

Stadskärnan är en förening där det mesta av jobbet görs ideellt, så har du som läser detta lust att bidra på något sätt hör gärna av dig till oss så lyssnar vi gärna på dina tankar och idéer!

Väl möt i Söderköping!

Kjell Lundgren

MÅLARSTUDION **MÅLARSTUDION** **MÅLARSTUDION**

Vardagar 930-18 Lördagar 9-13
malarstudion.se 0121-15070

Passa på att låta oss måla eller tapetsera om hemma. ROT-avdraget sänker arbetskostnaden till hälften

MÅLARSTUDION **MÅLARSTUDION** **MÅLARSTUDION**

En gång Beckers-kund alltid Beckers-kund

Beckers Bil är förtroende

- vänd dig till oss för begagnade bilar!

Alltid ett 60-tal väl iordningställda bilar

MRF-an slutna för Din trygghet

Mer än 50 år i branschen

BEG BILSPECIALISTEN
BECKERS BIL
Söderköping • www.beckersbil.se • 0121 - 145 45

Kolmårdens Hundtrim
www.kolmardenshundtrim.com

KLIPP • TRIM • BAD • KLOKLIPP

Jag klipper och trimmar din hund efter rasstandard eller egna önskemål.

Din hund tas emot i trygg och lugn hemmamiljö.

Ring för tidsbokning:
Emelie 0702-54 55 12
Diplomerad hundfrisör

Hej min vän!

En isande historia
som värmer

Norbert Rosing tog den här bilden av en isbjörn på väg mot hans slädhundar i kanadensiska vildmarken vid Hudson Bay.

Fotografen var övertygad om att slädhundarnas sista stund var kommen.

Men den ville bara kramas lite.

Varje natt - i en vecka - återkom den för att leka med hundarna.

Några visdomsord - som vanligt

Det finns ingen bot mot födelse
och död, utom att njuta av mellan-
tiden

George Santayana

- Hur mår du?
- Jo tack. För tillfället betraktar jag
sjukdom och död som humbug

Hjalmar Söderberg

Tråkighet är allvar utan innehåll

Ola Hansson

Om en man tar din hustru från
dig, finns ingen grymmare hämnd
än att låta honom behålla henne.

Sacha Guitry

Saktfärdigt folk upptäcker för sent
att allt det de trodde bara var före-
löpare och förridare i själva verket
var själva huvudprocessionen

Jacob Paludan

Välsorterat Järn- & Byggvaruhus

- **Byggvaror**
- **Färg & Tapet**
- **Gas & Gasol**
- **Husgeråd m.m.**
- **Jakt & Fiske**
- **Båt- & Cykel-
tillbehör**

DJURBERGS
JÄRN • BYGG • FÄRG

Woody hemma cobrama Intergård

www.djurbergs.se

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 Fax 0121-215 63

Vision 2020

Christina Nilsson
Informations- & kulturchef

Magnus Berge
Kommunalråd

Claes Thälin
Kommunchef

Vision 2020 är ett måldokument. Alla kommunala förvaltningars beslut ska ha bäring på att senast år 2020 nå målen i dokumentet.

Vision 2020

Söderköping är en av landets mest åtråvärda kommuner att uppleva, leva och verka i.

Småskalighet, närhet och kvalitet ger oss en stark egen position i den expansiva fjärde storstadsregionen.

Framtidsbilder

Visionen om Söderköping är visionen om det goda livet.

Ett liv rikt på upplevelser och möjligheter, där värden som närhet, trygghet, omtanke och småskalighet sätter prägel på vårt sätt att vara och verka. Att växa och utvecklas är viktigt och nödvändigt, utan att kvaliteten går förlorad.

Vår framtid är i stor utsträckning kopplad till vårt historiska ursprung som betydelsefull handelsstad, hamn och kurort. Det är därifrån vi hämtar inspiration att bevara och utveckla vårt kulturarv, vår landsbygd och skärgård och våra unika miljöer i och omkring Söderköpings stadskärna. I allt vi gör bygger vi vidare på vår identitet som attraktiv mötesplats för de många människorna.

Med dessa värden som fundament intar Söderköpings kommun med sina 16 000 invånare en stark egen position i den expansiva fjärde storstadsregionen.

Kreativt småföretagande, turism större delen av året, välsköta butiker med personlig service och utmärkta kommunikationer bidrar till ett mångfacetterat och vitalt näringsliv med en växande och varierad arbetsmarknad.

Ett brett och engagerande kulturliv, heltäckande samhällsservice, stora möjligheter till aktiv fritid och attraktivt boende – i staden, i skärgården eller på landsbygden – gör bilden komplett och bidrar till den helhet som gör Söderköpings kommun till en av landets mest åtråvärda platser för allt fler.

Långsiktiga mål - samtal med kommunföreträdare

För drygt 20 år sedan tog fullmäktige ett första dokument - Intentioner & Visioner hette det. Det kom att ligga som grund för en del framåtriktade beslut. Men det slog aldrig igenom fullt ut. Av en fristående konsult gjordes senare en Omvärldsanalys. Även den kom att användas som grund för förnyelsearbete. Men inte heller det fullt ut. Det fanns emellertid ett behov av visioner för ett långsiktigt arbete i hela kommunen. Vision 2020 är resultatet av ansträngningar att få ett samlat och så gott som heltäckande framtidsinriktat dokument. Mot de övergripande målen skall förvaltningsgrenarna arbeta. Vision 2020 har tagits av Fullmäktige.

När lilla tidningen träffade representanter för kommunen ville de närvarande framhålla att kommunen 2020 skall vara en mycket attraktiv kommun att bo i. Kommunen skall ha växt till 16.000 invånare. -Vi ska arbeta med långsiktiga utvecklingsfrågor över hela kommunen, säger Magnus Berge. - Vi vet, att detta kommer att innebära konflikter med särintressen, men vi är inriktade på att hitta lösningar.

Planerad förbifart (E22) är en sådan fråga av vikt. Så fort vi har planer, så berör de alltid någon. Vi måste visa hänsyn. Men alla stora beslut vi tar har ett allmänintresse. Det väger tungt i jämförelser.

Ett annat prioriterat område är byggnationen. Den har stått stilla i årtionden. Men nu går kommunägda Ramunderstaden i bräsch för bostadsbyggande. I första omgången hyresbostäder på Stationsområdet. I skrivande stund har det första huset rests. Det ska bli fler där, i en andra omgång. Kommunen har också köpt fastigheten Mariehov. Området ligger stadsnära och är tänkt att naturligt knyta an till befintlig bebyggelse mot staden.

Långsiktiga visioner och långsiktig planering gör att alla förvaltningsgrenar inte bara kan sträva mot samma mål, utan skall sträva mot gemensamma mål. Ramar och inriktningar är satta. Det är också en styrka att

alla förvaltningar haft möjlighet att delta i att formulera Vision 2020.

När det gäller stad kontra landsbygd, så framhåller samtliga att visionen är att inte bara behålla nuvarande service utan att också utveckla den. Engelholms skola är den enda skola som kommunen lagt ner. Resterande skolor vill vi behålla med tanke på att våra övergripande mål är att växa.

Kommunen har förvärvat en fastighet på Lagnö. Där skall ett besökscentrum anordnas med information och visualisering av skärgårdsmiljön. Projektet stöds av Länsstyrelsen och Naturvårdsverket. Det blir fråga om ett långsiktigt arbete tillsammans med lokala för-

eningar och lokalt näringsliv.

Kommunen deltar också i ett intressant EU-projekt för utveckling av knutpunkter i Östergötlands skärgård. Tre kommuner deltar. De är Norrköping med Arkösund, Valdemarsvik med Fyrud och samt vi med Tyrislöt.

De församlade vill också gärna ha sagt att man av naturliga skäl helt enkelt inte kan förvänta sig samma satsning i Söderköpings kommun som Norrköpings kommun gör i Arkösund. I Norrköping är skatteunderlaget tiofalt.

- Vi vill inte förändra det som "bär" Söderköping, säger Magnus Berge, vi vill ta vara på de unika värden vi redan har och utveckla dem vidare: den gamla medeltida handelsstaden, brunnsmiljön, Göta Kanal och en ofattbart vacker skärgård. Ett exempel på utveckling är också Söderköpings Gästtabud, som gick av stapeln kort efter det att Korps etablerat sig i Söderköping.

Redaktionens anmärkning: Det är många i Söderköping som "vill". Det finns många grupper som arbetar. Att utveckla ett alternativ till Hageby centrum kommer att ta tid men är ofrånkomligt om inte handeln ska dö ut i vår förtjusande lilla stad. Tron att offensiv och kraftfull marknadsföring löser alla problem är att sticka huvudet i sanden. Det behövs mycket mer. En tydlig profilering som gör att folk utifrån då och då väljer Söderköping för att få en trevlig upplevelse samtidigt som de handlar.

I Vision 2020 läser vi om upplevelser, småskalighet, närhet och kvalitet samt om att skapa en attraktiv mötesplats.

Vidar Jansson

Rätt hjulinställning och balans

är mycket god körekonomi

- & härlig komfort på köpet

Johans Däckservice AB

Erik Dahlbergsgatan 46
Söderköping
0121-10586

www.johansdackservice.com

**HÖG KVALITET
TILL LÅGT PRIS**

Däckia

Verksamheten i Sverige startade för 7 år sedan. I dag är företaget en komplett fastighetsförvaltning med ekonomisk redovisning, förvaltare, kundservice, uthyrning, reparationer, ut- och invändig fastighetsskötsel, vitvaru-, ventilations-, el-, plåt-, VVS-, snickeriarbete, OVK, energi-optimering mm.

Bara i Östergötland finns idag drygt 70 medarbetare med verksamhet i bl a Linköping, Norrköping, Söderköping, Finspång, Motala, Mjölby, Skänninge och Valdemarsvik. Östra regionkontoret servar även Nyköping och Katrineholm.

Även om bolaget täcker stor del av södra Sverige så är det lokala det bärande temat. Närheten till beställaren är viktig. Nära samarbete en hörnsten. Bolaget vill erbjuda fastighetsägare och deras kunder en komplett supportorganisation för fastighetsförvaltning där även ett totalåtagande kan ingå.

Det är "högt i tak" i organisationen. Genom dialog med beställare och utförare utvecklas företaget ständigt och nya utmaningar antas. På möten inom organisationen diskuteras problemställningar medarbetarna ställs inför och nya rutiner växer fram.

Allt – verkligen allt – inom fastighetsförvaltning

Crendo Fastighetsförvaltning AB nu även i Söderköping

Glenn, Ove, Andrés, Ruben & Pierre

Dennis (arbetschef) samt Jonas (regionchef, till vänster)

Korta beslutsvägar prioriteras. Den enskilde medarbetaren bestämmer på det jobb han är tilldelad. Genom ett aktivt ledarskap genomförs nya synsätt i hela organisationen som bygger på att hela tiden förnya och utveckla arbetssätt och kompetens.

Till nyåret startade företaget i Söderköping. Lokalerna ligger på Hamraområdet. Just innanför grindarna till Rörtjänst. Här finns nu 12 medarbetare.

Förutom stora fastighetsägare som samarbetspartners, erbjuder företaget även samarbete med mindre. "Just nu är det lämpligt att utföra arbeten som erbjuder rotavdrag. Härvid sköter vi även alla administrativa åtaganden gentemot myndigheter", säger Dennis Aronsson, en av arbetsledarna på söderköpingskontoret.

När lilla tidningen mötte medarbetarna var de i full färd med att studera ritningar inför ett större åtagande. Regionchefen deltog i mötet. Stämningen var på topp och medarbetarna trivdes i den nya organisationen. De kändes verkligen som ett team.

Vidar Jansson

En Makalös Malör på Söderköpings Brunnssalong!

Kommer löjtnanten att gifta sig? Och med vem? Men vill han verkligen gifta sig? Eller flyr han helt enkelt till Frankrike? Kommer den gästfrie och generöse köpmannen att hjälpa eller stjälpas? Vilka är egentligen rivaler och om vem? Och hur kan en träskalle vara till hjälp i kärlekens irrvägar? Vilken makalös malör! Hur ska detta sluta?!

Regi: Mats Huddén

EN MAKALÖS MALÖR

erförfattad av Goldoni

SVERIGEPREMIÄR I BRUNNSSALONGEN

PREMIÄR 23 APRIL FÖRESTÄLLNINGAR 24,25,29 APRIL, 1,2,6,7,8,9,12,13,14 MAJ

VARDAG OCH LÖRDAG KL. 19, SÖNDAG OCH HELGDAG KL. 16.

OBS! 2 OCH 8 MAJ FÖRESTÄLLNING KL. 15 OCH KL. 19

BILJETTER SÖDERKÖPINGS BRUNN 0121-10900 och STINSEN 0121-18200

INFORMATION: WWW.MAGICOM.SE

Uppmuntrade av förra årets succé med Goldonis Mirandolina har Mats och Marianne Huddén fått blodad tand och återkommer med en nyöversatt Goldonikomed. Magicom ger i år En Makalös Malör eller Kärlekens irrvägar. I år bjuds Söderköpingsborna på en Sverigepremiär fredagen den 23 april. Därefter följer 15 föreställningar till och med den 14 maj och det blir många föreställningstider att välja på. Två matinéer klockan 15, vardags- och

lördagskvällar klockan 19 och söndags- och helgdags- eftermiddagar klockan 16.

Lokal är som förra året den vackra Brunnssalongen, en perfekt inramning för en 1700-talskomedi. Dessutom skönt och bekvämt inomhus, garanterat fritt från regn och kyla. Ensemblen är i stort densamma som förra året. En nyhet är att regissören Mats Huddén också spelar med i föreställningen. Den spelsugna ensemblen är välkänd för Sö-

derköpingsborna. Förutom Mats garanterar namn som Per Sallerbäck (köpmannen) och Mattias Schönbeck (löjtnanten), Caroline Albrecht, Kristin Kindbom, Lisen Kromnér och Fredrik Pettersson för en helkväll med fart och skratt.

Som i alla komedier är det svårt att beskriva handlingen. Om man gör det riskerar man att avslöja de intriger och roligheter som ska överraska publiken.

Inflammation?

Björn Borg lär inte ha fått tennisarmbåge tack vare sin dubbelfattade back-hand. De flesta av mina patienter med tennisarmbåge har inte varit i närheten av en tennisplan. Man kan få tennisarmbåge av allt möjligt - gräva, spika, skriva, mm eller ibland utan någon uppenbar orsak.

i korta kurer. Alla riskerar dock magbiverkningar och till och med magsår, vilket kan vara allvarligt. Värre är det om man är gammal och har andra sjukdomar - särskilt nedsatt njurfunktion eller hjärtsvikt. Då finns det risk för allvarliga biverkningar. Har man många olika läkemedel för övrigt finns det också risk för att läkemedlen på ett skadligt sätt påverkar varandra.

De diagnoser som patienterna får i journaler och andra dokument bidrar också till att leda tanken fel. Diagnoserna slutar ofta på "-it" vilket betyder att inflammation finns med i bilden. Epikon-

dylit = tennisarmbåge, akil-
lestendinit = inflammation i hälsenan, bursit = slem-
säcksinflammation, fasciit =
muskelhinnensinflammation,
trokanterit = inflammation på utsidan av höften, myosit =
muskelinflammation, etc.

Vid tennisarmbåge till exempel, har man dock trots noggranna undersökningar i mikroskop av provbitar från den angripna vävnaden, inte funnit någon inflammation. Det har även visats att inflammationshämmande läkemedel inte har någon långtidseffekt utöver placebo- (sockerpills-) effekten vid tennisarmbåge. Möjligen dämpas smärtan

något i det akuta skedet men då är det bättre att använda vanligt Alvedon eller Panodil som har betydligt färre biverkningar. Tidigare användes också ofta kortisoninjektioner vid tennisarmbåge - kortison är en mycket kraftfull hämmare av inflammation - detta gav ofta god smärtlindring på kort sikt men slutresultat efter 1 år har visats vara sämre än ingen behandling alls. Bäst resultat nås genom en speciell slags träning som patienten kan lära sig genom råd från läkaren eller en sjukgymnast. På grund av sådana forskningsresultat har åtminstone jag slutat med att spruta kortison i ömmande tennisarmbågar.

Bättre vore att använda namn som slutar på "-os" - de beskriver bättre vad det handlar om - nämligen ett utmattningstillstånd i muskler och senfästen. Där åldersbetingade förändringar, så kallad degeneration ofta bidrar till besvären. Det har blivit en obalans mellan nedbrytande och läkande processer i kroppen. "Os"-diagnoserna har dock inte fått så stort genomslag utom vid den så vanliga artrosen - som beror på en nedbrytning av ledbrocken - till exempel i höfter och knän. Tyvärr används även vid dessa ledsjukdomar alltför flitigt inflammationshämmande läkemedel - patienterna är ofta gamla och riskerar biverkningar.

Dr Kjell Gunnarsson

Läsarna får gärna komma med kommentarer till artikeln eller frågor i medicinska frågor, hälsar Kjell

Sänd till: info@lillatidningen.com
De vidarebefordrans till Kjell

Även här är Panodil och Alvedon ett säkrare val.

Finns det då ingen inflammation alls? Jo visst - det finns många exempel på sjukdomar som beror på inflammation och där olika inflammationshämmande läkemedel ger god effekt.

Ett vanligt exempel är olika kroniska ledinflammationer som med rätta heter artrit. Ett annat välkänt exempel är gikt - som ofta sitter i stortån - så kallad portvinstån. Där finns det också skäl att försöka dämpa inflammationen.

Kjell Gunnarsson

Gikt

Annonsera gratis på

Här finner du kanske också vad du söker

**KANALBÅTIQUEN
KONDITORI**
KANALHAMNEN SÖDERKÖPING

Ditt konditori i Söderköping

Beställ
Påsktårta
10 biter
200:-
Glad Påsk!

Till sommaren tar min dotter Hanna studenten som bagare.
1 April blir Hanna ny ägare av Kanalbåtiquen Konditori.
Jag kommer jobba kvar i företaget och stötta Hanna i hennes företagande.
Vi ses! Lotta

Öppet Året Runt! Alla Dagar 7-21
Telefon 0121-134 75

Glad Påsk!

KLOSTERKVARN

Klosterkvarn

Husdjur • Trädgård • Stall • Lantbruk

DOGGY
"ALLT DIN HUND BEHÖVER"

Gulhvika

KRAFFT

Weibulls

Lantmännen